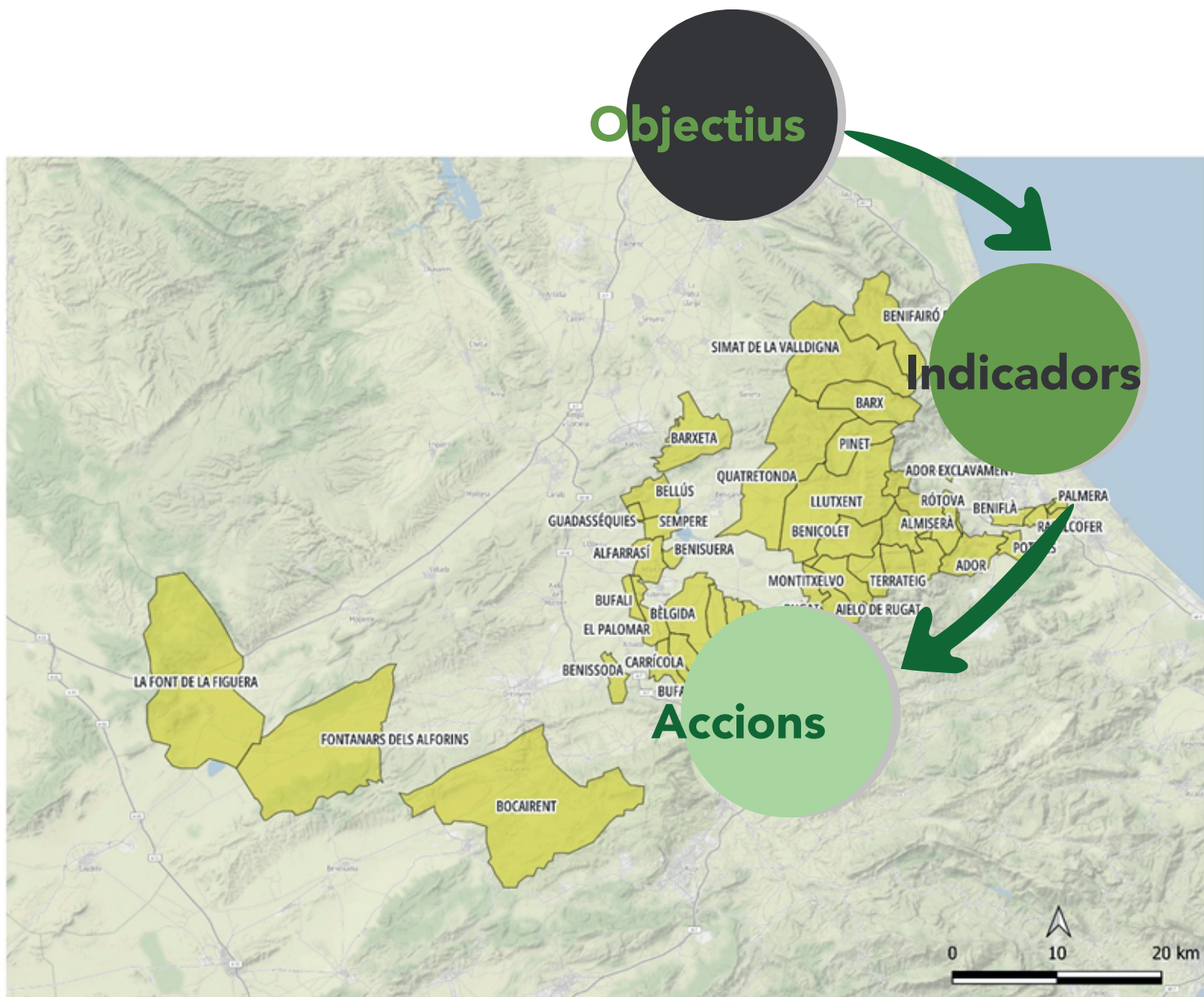


# Avaluació EDLP Som Rurals 2016-2020



## Índex

Marc Contextual de l'EDLP Som Rurals 2016-2020.....	2
Característiques de l'avaluació.....	3
El Context de l'avaluació.....	4
El territori de referència .....	4
El Marc Estratègic .....	13
DAFO de l'estratègia .....	13
Descripció de l'estratègia i els seus objectius: Justificació de les necessitats i potencial de la zona. ....	15
Indicadors Quantitatius i Qualitatius.....	22
Indicadors quantitatius .....	23
Estadístics .....	23
Interns de l'EDLP .....	30
Indicadors qualitatius.....	47
Caracterització dels projectes .....	47
Projectes declinats.....	52
Execució financera de l'EDLP.....	58
Ampliant la perspectiva: L'EDLP i la seua aplicació des del punt de vista de les persones usuàries.....	64
Resultats enquesta anònima. ....	65
Resultats de la campanya d'entrevistes.....	70
Conclusions de l'avaluació de l'aplicació de l'EDLP i algunes recomanacions.....	72
Està sent l'EDLP eficaç pel que fa a la presentació de projectes? .....	73
S'estan distribuint els fons de manera efectiva? .....	75
S'estan complint les expectatives pel que fa a l'equip de treball i el seu paper dinamitzador? .....	75

# Marc Contextual de l'EDLP Som Rurals 2016-2020



## Característiques de l'avaluació

Una correcta aplicació de la planificació estratègica territorial pot millorar l'eficiència de l'aplicació de programes de desenvolupament en un sistema local. Dins del procés de planificació estratègica trobem dues fites fonamentals: la redacció de l'estratègia territorial, denominada Estratègia de Desenvolupament Local Participatiu (EDLP), i el procés de seguiment i avaluació d'aquesta EDLP.

El present document s'inscriu dins del pla de seguiment i avaluació de l'EDLP del GAL Som Rurals i l'aplicació de la mesura LEADER en el territori que cobreix. Per tant, aquest document no és una extensió d'aquesta EDLP sinó un instrument d'anàlisi de la mateixa i de la seua aplicació. Per a això es pretenen aconseguir els següents objectius:

- 1.** Definir i establir el marc de l'EDLP GAL Som Rurals amb la finalitat que l'avaluació siga útil i accessible a qualsevol usuari encara que no estiga familiaritzat amb aquesta.
- 2.** Posar en context l'EDLP per a facilitar la seua comprensió i comprendre millor els motius i causes que han influït en la seua aplicació.
- 3.** Estudiar el grau de compliment dels objectius marcats i el perquè dels resultats obtinguts.
- 4.** Establir un perfil de les propostes que han sigut presentades i aprovades.
- 5.** Crear una eina al servei de futures aplicacions d' EDLP.

En definitiva, la informació que recull el present document se centra en mostrar el desenvolupament de l'estratègia, millorar la comprensió dels elements que afecten aquest desenvolupament i analitzar el grau d'execució de l'EDLP GAL Som Rurals per a establir conclusions i recomanacions.

## El Context de l'avaluació

### El territori de referència

L'EDLP Som Rurals abasta un total de 41 municipis pel sud de la demarcació de la província de València limitant pel ponent amb Castella-la Manxa, pel llevant amb la Mar Mediterrània i pel sud amb la demarcació de la província d'Alacant. Tot i la notable diversitat intraterritorial aquest territori mostra un conjunt de trets comuns a més a més de la seua ruralitat compartida. La caracterització geogràfica d'aquest territori, un conjunt de valls i corredors estesos entre les serralades pre-bètiques que el compartimenten, és la base d'aquest caràcter unitari. L'evolució històrica amb els seus vincles tradicionals i el desenvolupament socioeconòmic amb trets comuns tant al llarg dels segles com a l'actualitat, justifiquen aquesta unitat. Tanmateix a zona comparteix moltes característiques culturals comunes i entre elles el valencià com a idioma de la mateixa.

Un territori de serralades d'alçada mitjana que a pocs llocs ultrapassen els 1.000 metres sobre el nivell de la mar (Benicadell 1.104 msnm, Eixar 1.094 msnm), valls amb un fons situats vora els 200 msnm i un sector de la franja de llevant que en formar de la plana litoral es situa al voltant o per baix del msnm. Biogeogràficament tots els municipis del territori formen part del sector 1.2. (conegut com a "xativi" o "setabense") de la província valenciana-catalana-provençal de la sub-regió mediterrània occidental de la regió mediterrània del regne Holàrtic. Les diferències altitudinals i les diferents orientacions del relleu fa que dins aquesta unitat trobem àrees termomediterrànies a les parts més baixes i a la zona litoral, acompanyades per un domini majoritari de caire mesomediterrani que esdevé supramediterrani a punts de les zones de més elevació.

Es tracta d'un àrea que tot i la presència d'àrees urbanes i urbanitzades presenta un paisatge majoritàriament agropecuari fruit d'una explotació antròpica des de ben antic. Una mitjana del 94,48% del sòl és considerat rústic i un 85,55% és utilitzat per a usos agropecuaris (Font Argos GVA). El paisatge es veu així dominat per conreus llenyosos (fruiters, vinyes, oliveres i cítrics) amb una presència menor dels conreus d'horta i espais forestals.

Culturalment ens trobem que tots els municipis formen part d'un mateix entorn cultural que comença pel domini del valencià com a llengua majoritària a tots els municipis i fent tots ells ús de la varietat del valencià meridional (Sanchis Guarner, 1972).

Aquesta cohesió cultural deriva de relacions històriques que funcionen des de ben antic sobre un territori unificat. D'aquesta forma totes aquestes terres van formar part del territori ibèric dels contestans, de l'antiga diòcesi de Xàtiva, de la taifa de Dénia, de la governació dellà lo Xúquer i de l'efímera província de Xàtiva (1822-1823). A aquest patrimoni comú territorial històric i lingüístic s'afegeixen altres elements com el festiu amb l'abundància de festes de moros i cristians i la popularitat del culte a determinades figures com Sant Antoni, Sant Miquel, Sant Vicent Ferrer, Sant Blai o la beata Inés de Benigànim. Uns cicles festius íntimament relacionats amb la importància

de les bandes de música i les societats musicals a tota la zona. La cuina reflecteix també aquesta unitat amb un univers gastronòmic que incorpora elements com els gaspatxos, els putxeros, les cassoles d'arròs al forn i especialitats de rebosteria (arrop i tallaetes, pastissos, coques, etc.) comuns a tot el territori.

Un element significatiu de la identitat cultural del territori és la presència de nombroses entitats de caire cooperatiu i cooperativista com ara les societats de regants, cooperatives de segon grau (Coop. Citrícola de la Safor, Coop. Comarcal de la Vall d'Albaida, COFRUDECA) o cooperatives amb socis de diferents municipis (com és el cas de la Coop. La Vinya de la Font de la Figuera). Aquest esperit fortament associatiu relacionat amb el territori abasta més enllà arribant a estructures tan potents com la Caixa Ontinyent present a tot el territori i amb forts vincles amb l'administració i societat civil locals, la Confederació d'Empresaris de la Vall d'Albaida (COEVAL) o l'agrupació de cellers "Terres dels Alforins". Altres entitats com la Xarxa Llauradora de les Comarques Centrals també desenvolupen actuacions de forma conjunta sobre el territori cobert per Som Rurals mostrant altres formes d'aquest esperit col·laboratiu.

Altre aspecte interessant a l'hora de definir la coherència de la zona, és que tot i tractar-se de territoris rurals, es tracta de municipis integrats en la seua major part a l'àrea d'influència de tres ciutats (molt relacionades entre si) Gandia, Ontinyent i Xàtiva i d'àrees de mercat de treball relacionades amb l'eix que conformen. És a dir, es tracta de territoris rurals en simbiosi amb entorns urbans propers, el que genera relacions, problemàtiques a resoldre i oportunitats. Elements que seran tinguts en compte en el desenvolupament de l'EDLP.

Administrativament el territori ha mantingut forts vincles com ja s'ha expressat a paràgrafs anteriors. Uns vincles enfortits a l'actualitat per la pertinença al Consorci de les Comarques Centrals del que tots els municipis en formen part. A més a més existeix ja una tradició de cooperació entre municipis de l'àrea que es tradueix per exemple en que els municipis de les mancomunitats de la Vall d'Albaida, la Costera i la Safor desenvolupen experiències conjuntes de promoció turística com les rutes "Entre Comarques". Una cooperació que compta també amb més experiències més locals com la de "Terres dels Alforins" de la que formen part la Font de la Figuera i Fontanars dels Alforins.

Amb anterioritat i en funció de les diverses situacions que van afavorir cadascuna de les territorialitzacions, municipis de Som Rurals van formar part del:

**GAL Ruralter 2007-2013 Zona 6:** Atzeneta d'Albaida, Alfarrasí, Bèlgida, Bellús, Benissoda, Benissuera, Bufali, Carrícola, Fontanars dels Alforins, La Font de la Figuera, Guadassèquies, Otos, El Palomar, Sempere.

**Gal Ruralter 2007-2013 Zona 7:** Ador, Alfuir, Almiserà, L'Alqueria de la Comtessa, Aiello de Rugat, Barxeta, Barx, Beniatjar, Benicolet, Benifairó de la Valldigna, Beniflà, Castellonet de la Conquesta, Montitxelvo, Palmera, Pinet, Potries, Rafelcofer, Ràfol de Salem, Ròtova, Rugat, Salem, Llutxent, Llocnou de Sant Jeroni, Simat de la Valldigna, Terrateig.

**PRODER 1 Vall d'Albaida 1996-2000:** Aiello de Rugat, Alfarrasí, Atzeneta d'Albaida, Bèlgida, Bellús, Beniatjar, Benicolet, Benissoda, Benissuera, Bocairent, Bufali, Carrícola, Quatretonda, Fontanars dels Alforins, Guadasséquies, Llutxent, Montitxelvo, Otos, el Palomar, Pinet, Ràfol de Salem, Rugat, Salem, Sempere, Terrateig.

**PRODER 2 Vall d'Albaida 2000-2006:** Aiello de Rugat, Alfarrasí, Atzeneta d'Albaida, Bèlgida, Bellús, Beniatjar, Benicolet, Benissoda, Benissuera, Bocairent, Bufali, Carrícola, Quatretonda, Fontanars dels Alforins, Guadasséquies, Llutxent, Montitxelvo, Otos, el Palomar, Pinet, Ràfol de Salem, Rugat, Salem, Sempere, Terrateig.

**PRODER 2 Serpis - Vernissa:** Ador, Alfauir, Almiserà, Llocnou de Sant Jeroni, Castellonet de la Conquesta, Ròtova.

Si s'analitza amb detall l'evolució històrica de com els municipis s'han integrat a diversos GAL el que es pot trobar és que Som Rurals el que fa com a candidatura és traslladar a la realitat una subdivisió ajustada a la realitat del territori, ja que, per exemples, subdivisions anteriors van separar en diversos grups als municipis de la Vall d'Albaida, un dels territoris amb més personalitat històrica i amb més esperit de cooperació intraterritorial de les terres valencianes.

Els municipis es distribueixen per les següents comarques:

### La Safor

Ador, Alfauir, Almiserà, l'Alqueria de la Comtessa, Barx, Benifairó de la Valldigna, Beniflà, Castellonet de la Conquesta, Llocnou de Sant Jeroni, Palmera, Potries, Rafelcofer, Ròtova, Simat de la Valldigna.

### La Vall d'Albaida

Atzeneta d'Albaida, Alfarrasí, Aiello de Rugat, Bèlgida, Bellús, Beniatjar, Benicolet, Benissoda, Benissuera, Bocairent, Bufali, Carrícola, Quatretonda, Fontanars dels Alforins, Guadasséquies, Llutxent, Montitxelvo, Otos, el Palomar, Pinet, Ràfol de Salem, Rugat, Salem, Sempere, Terrateig.

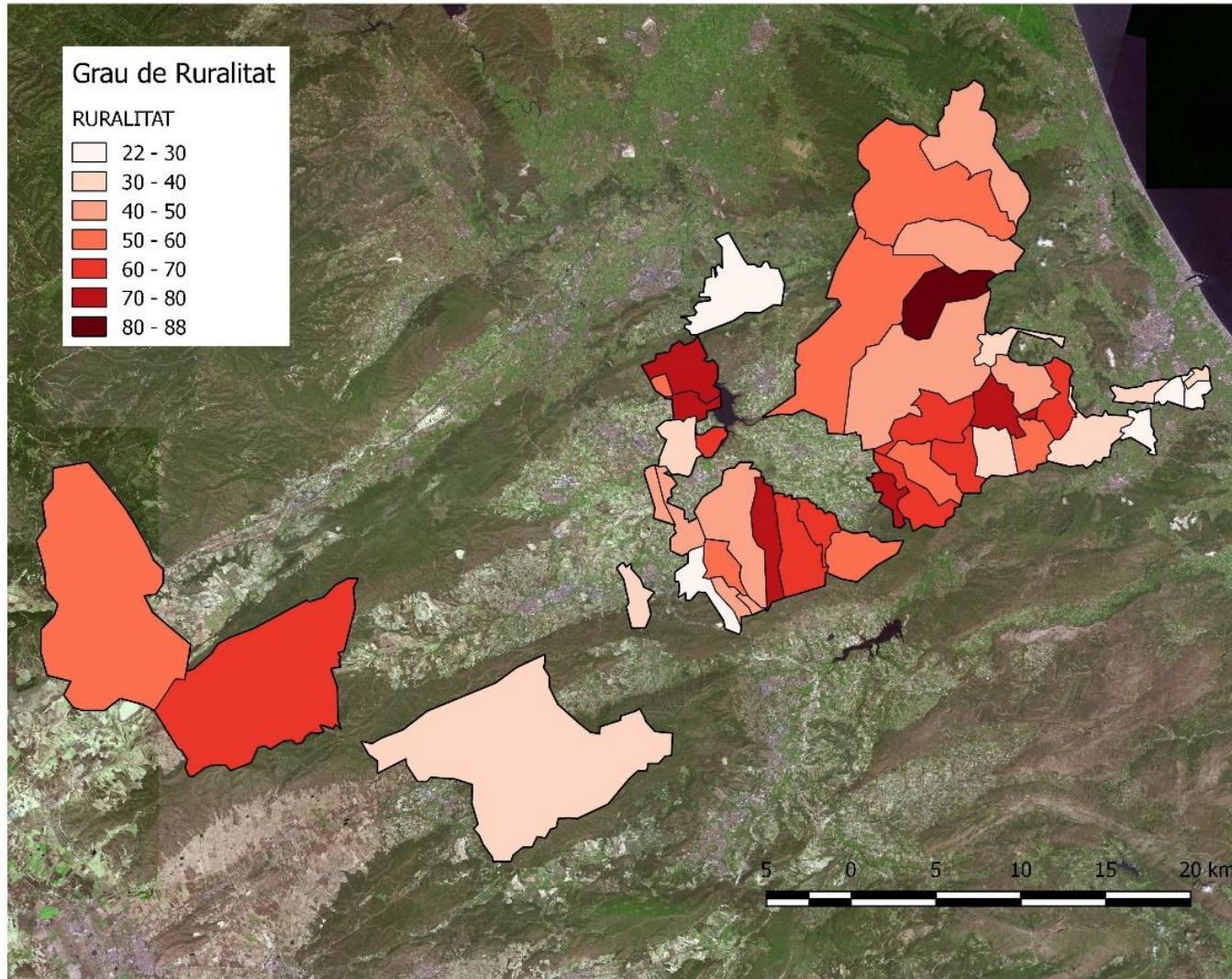
### La Costera

Barxeta, la Font de la Figuera.



Municipis	Superfície (Km <sup>2</sup> )	Població
Barxeta	28,52	1.586
La Font de la Figuera	84,34	2.043
Atzeneta d'Albaida	6,06	1.169
Alfarrasí	6,38	1.175
Aielo de Rugat	7,83	160
Bèlgida	17,26	640
Bellús	9,54	302
Beniatjar	11,37	209
Benicolet	11,29	605
Benissoda	4,04	485
Benissuera	2,12	185
Bocairent	96,98	4.148
Bufali	3,19	154
Carrícola	4,6	99
Quatretonda	43,55	2.206
Fontanars dels Alforins	74,69	947
Guadasséquies	3,26	468
Llutxent	40,12	2.335
Montitxelvo	8,16	577
Otos	11,07	440
El Palomar	7,76	598
Pinet	11,89	148
Ràfol de Salem	4,33	464
Rugat	3,2	171
Salem	8,61	394
Sempere	3,83	29
Terrateig	6,32	290
Ador	13,81	1.729
Alfauir	6,22	489
Almiserà	7,44	285
L'Alqueria de la Comtessa	2,15	1.544
Barx	16,1	1.498
Benifairó de la Valldigna	20,2	1.560
Beniflá	0,62	502
Castellonet de la Conquesta	5,43	144
Llocnou de Sant Jeroni	6,47	586
Palmera	0,98	1.028
Potries	3,07	1.104
Rafelcofer	2,03	1.374
Ròtova	7,66	1.271
Simat de la Valldigna	38,49	3.289
<b>Total</b>	<b>650,97</b>	<b>38.430</b>





L'extensió junt a la configuració geogràfica, la compartimentació que representen les serres, justifiquen la diferenciació intraterritorial, la presència de matisos sub-zonals. Tot i això la presència de la moderna xarxa viària, especialment de les autovies, afavoreixen la favorable accessibilitat i la notòria integració territorial. Així destaca la rellevància de la A-35 València-Almansa, enllaç amb Madrid per Albacete, o de l'autovia A-7 de València a Alacant, ambdues disposades de nord a sud-oest o cap al sud, mentre la CV-60, d'Oliva i Gandia a l'Olleria, permet la circulació ràpida de llevant a ponent. La A-35 és l'eix vertebrador de la Costera, la CV-60 ho és de la Vall d'Albaida i l'interior de la Safor mentre la A-7 enllaça ambdues. A un altra escala, al nord la carretera CV-50 vincula la costa i la Valldigna amb la Ribera, amb la A-35 en aquella comarca i les terres situades enllà.

En qualsevol cas, la relativa llunyania a la ciutat de València junt la presència de ciutats mitjanes a l'àrea justifiquen la compartimentació social-funcional del territori en funció de l'accés a les mateixes. Històricament destaca la rellevància de Xàtiva com a ciutat de referència, paper que manté per una part de l'àrea, també de Gandia i Ontinyent, aquestes a més a més de forma creixent a les darreres dècades. Els municipis rurals es vinculen preferentment a un o altre nucli urbà en funció de la proximitat, accessibilitat i també els vincles tradicionals. A un altra escala la major o menor proximitat a les autovies i als centres urbans són un factor decisiu pel grau de ruralitat de qualsevol poble de l'àrea.

Pel que fa a la comarca de la Costera, la tradicional implantació industrial, especialment en alguns nuclis, però sobretot l'activitat agrària, bàsicament agrícola, han estat decisives. L'accelerada expansió contemporània del regadiu i en menor grau l'aparició de focus fabrils, ambdós factors més rellevants cap a ponent, han condicionat les transformacions socioeconòmiques de les dos darreres dècades. L'expansió dels cítrics i també d'altres fruiters a bona part de la comarca, la reconversió experimentada per la vinya i l'olivera al ponent del corredor de Montesa, han estat rellevants en un notable contrast amb el manteniment de l'horta tradicional i la seua major especialització hortícola. En qualsevol cas el desfavorable panorama agrari, agreujat per la crisi citrícola, han situat al sector en complexa situació.

La industrialització, bàsicament recolzada en PIMES de sectors diversos com el moble, el tèxtil, la confecció, el paper-cartró, etc., en un context de notable difusió espacial tot i la major concentració a nuclis com Xàtiva, Canals, l'Alcúdia de Crespins, Moixent o Vallada, ha estat i està important en conjunt encara que afrontant la crisi recent. A més a més el desenvolupament del sector serveis ha estat decisiu per la diversificació productiva, on destaca l'especialització funcional de Xàtiva. També cal considerar la rellevància assolida, sobretot anys enrere, pel sector de la construcció, com a la resta del territori valencià.

La Safor és, a grans trets, una planura litoral irrigada i molt poblada, oberta a la mar i tancada cap al interior per un semicercle muntanyenc, una característica matisada però en bona part extensible a la subcomarca de la Valldigna. La nostra zona inclou

un conjunt de municipis de la comarca de la Safor, bàsicament de l'àrea occidental de la mateixa, el conjunt muntanyós que tanca l'esmentada planura litoral del cor comarcal. Així compren la banda de ponent de la Valldigna, una de les subcomarques; la perifèria muntanyosa sud-occidental al peu de les serres i en contacte amb la veïna Vall d'Albaida així com alguns petits municipis situats ja a la planura litoral.

La Safor és una comarca molt poblada i amb una notable densitat de nuclis de població. Tres ciutats: Gandia, Oliva i Tavernes de la Valldigna, amb notable preeminència de la primera, concentren la major part de la població comarcal. En ella un històricament omnipresent regadiu, amb caràcter actualment de monoconreu cítricol, ha cedit el lloc a l'activitat econòmica a la indústria bàsicament agroalimentària, de fabricació de materials de construcció, fusta i moble, elaboració de productes metàl·lics, etc., també a la construcció, però sobretot a un molt potent sector serveis, afavorit pel caràcter central de les ciutats, on la rellevant activitat turística fa una important contribució.

En tant que àrea perifèrica comarcal, la banda interior occidental i meridional de la Safor inclou un conjunt de municipis d'economia agrària, bàsicament agrícola. Aquests mostren l'expansió moderna de la citricultura sobre el que històricament van ser conreus de secà de muntanya. Contrasta amb els pobles de la planura, també de reduïdes dimensions, situats al voltant del regadiu tradicional comarcal. La seua economia agrícola, localment també amb indústria agroalimentària, ha estat molt afectada per la crisi cítricol. A hores d'ara mostra poques alternatives al voltant bàsicament del turisme i les segones residències de proximitat, també per tant la construcció i altres serveis. En qualsevol cas, n'és evident la estreta vinculació econòmica i funcional a tots els nivells amb el gran centre socioeconòmic de Gandia i els també rellevants de Tavernes de la Valldigna al nord i d'Oliva al sud, més propers a molts dels pobles de la nostra zona.

La Vall d'Albaida és un altra unitat geogràfica i funcional molt ben definida. Aquesta és geogràficament una vall sinclinal encerclada per un conjunt de serres, a la que s'accedeix des de diverses direccions per passos de muntanya. Un conjunt de pobles s'estén per la vall, un extens espai agrari, pròxims entre ells, en torn a dos centres socioeconòmics funcionals, a dos ciutats. Destaca Ontinyent a l'extrem occidental, la capçalera comarcal, front a un àrea menor a llevant vinculada per proximitat i accessibilitat a una ciutat extracomarcal: Gandia. L'apertura de l'autovia entre ambdues ciutats ha recolzat per altra banda la vinculació comarcal a aquesta darrera.

L'economia comarcal mostra una relativa diversitat. Es manté el tradicional pes de l'activitat agrària, especialment de l'agricultura, amb notables transformacions recents per l'expansió experimentada pel regadiu. A hores d'ara i amb matisos intracomarcals es manté el conreu del cereal o l'ametller tot i que és la citricultura i sobretot el conreu dels fruiters, encara de l'olivera o la vinya, també en menor grau d'hortalisses o d'una important ramaderia, l'eix de la mateixa. L'especialització agrària és major a la banda oriental comarcal i als vessants de la serra de Benicadell, on es fa més patent el impacte de la crisi que afecta al sector.

Per la seua banda la indústria de la Vall d'Albaida, també caracteritzada pel predomini de les PIMEs, encara mostra una notable polarització al voltant del sector tèxtil, amb rellevància d'altres com l'agroalimentari, el vidre, el plàstic, el moble, etc. Ací la polarització espacial n'és evident a Ontinyent i en menor grau a l'Olleria o Albaida, fins i tot a Aiello de Malferit, Agullent o Benigànim, a grans trets amb una preeminència de l'activitat fabril als municipis de la banda occidental de la vall. Com a altres territoris mereix destacar la creixent rellevància del sector serveis o, tot i la ralentització més recent, també de la construcció.

La Vall d'Albaida mostra una notable diversitat en la caracterització municipal. Es fa evident la diferenciació entre els municipis a escala demogràfica, econòmica, d'accessibilitat, etc. Com a la resta de la zona la ruralitat de molts municipis, d'extenses àrees de la mateixa, contrasta amb el caràcter urbà d'alguns focus territorials.

Pel conjunt de la zona que ens ocupa, tot i que -tret algunes excepcions locals- sense la intensitat que pateixen altres zones rurals valencianes, és patent la problemàtica demogràfica. Així és palès pel que fa a l'índex d'envelliment i a la ratio masculí/femení accentuada per la major emigració de les dones.

## El Marc Estratègic

### DAFO de l'estratègia

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dependència d'activitats primàries i d'un teixit empresarial en recessió o risc de recessió.</li> <li>• Manca de serveis avançats i personals.</li> <li>• La dificultat d'implantació de noves formes empresarials.</li> <li>• Una oferta turística poc especialitzada i molt localitzada.</li> <li>• Elevada taxa d'atur i temporalitat.</li> <li>• Mà d'obra envellida.</li> <li>• Abundància de micro-empreses i autònoms.</li> <li>• Dones laboralment precaritzades.</li> <li>• Poca infraestructura de recolzament a la dona a escala local.</li> <li>• La manca de plans específics d'actuació com els plans d'igualtat amb una perspectiva horitzontal en qüestions com el gènere o la joventut.</li> <li>• Debilitat demogràfica.</li> <li>• Manca de relleu generacional.</li> <li>• Tendència demogràfica negativa.</li> <li>• Capital social i humà debilitat.</li> <li>• Manca d'estructures i infraestructures de recolzament social local.</li> <li>• La dificultat d'acollida i assentament de nous pobladors en determinats entorns rurals.</li> <li>• Manca d'habitatge per a gent jove i nous pobladors.</li> <li>• Manca de serveis que expulsa població.</li> <li>• Episodis locals de contaminació</li> <li>• Manca d'instal·lacions pròpies de tractament de residus.</li> <li>• Presència d'espècies invasores.</li> <li>• Manca d'instal·lacions d'energia renovable.</li> <li>• Greus deficiències en transport públic.</li> <li>• Esclatxa digital.</li> <li>• Mancances de centres i serveis d'educació i formació a molts nivells.</li> <li>• Manca d'instruments de participació ciutadana a escala local i supra-local.</li> <li>• Manca de connexió i fòrums de trobada entre entitats i agrupacions operant a diferents sectors del a societat civil.</li> <li>• Abandonament d'explotacions agropecuàries.</li> <li>• La manca d'estructures i infraestructures que faciliten al llaurador esdevenir transformador i comercialitzador.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Dependència de conreus llenyosos amb dificultat de canvi i/o innovació.</li> <li>• Pèrdua de teixit empresarial</li> <li>• Baixa capacitat d'innovació</li> <li>• Dificultat de les empreses per trobar recolzament.</li> <li>• Pèrdua de turistes potencials</li> <li>• Abundància de pensions baixes al futur.</li> <li>• Manca de relleu generacional empresarial i laboral</li> <li>• Risc de pèrdua de bona part de la capacitat local d'ocupació per la menor resiliència d'autònoms i microempreses.</li> <li>• Envel·liment de la població i desaparició de comunitats.</li> <li>• Augment de l'èxode rural.</li> <li>• Augment del risc d'exclusió a col·lectius vulnerables.</li> <li>• Perpetuació de les diferències de gènere.</li> <li>• Pèrdua de serveis.</li> <li>• Augment de riscos naturals.</li> <li>• Pèrdua de potencial local.</li> <li>• Pèrdua de qualitat territorial, ambiental i paisatgística.</li> <li>• Manca de recursos hídrics.</li> <li>• Baixada de l'eficàcia de la gestió dels residus i pujada del seu cost per la manca d'instal·lacions pròpies.</li> <li>• Aïllament.</li> <li>• Augment de l'esclatxa de capacitacions del territori front els espais urbans.</li> <li>• Desconnexió.</li> <li>• Desmoralització.</li> <li>• Pèrdua de significança i entitat de les actuacions.</li> <li>• Desprestigi de la participació ciutadana i pèrdua de la capacitat d'acció de la societat civil.</li> </ul>

Fortaleses	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Agricultura encara present i activa i vinculada a un potent sector agroalimentari.</li> <li>• L'existència d'entitats i experiències amb èxit que difonen noves formes de producció.</li> <li>• L'existència a l'entorn proper de centres industrials i urbans que contracten part de l'oferta local.</li> <li>• L'existència d'una xarxa ben desenvolupada de recolzament al sector turístic.</li> <li>• El saber fer i el coneixement acumulat.</li> <li>• El poder de capacitat derivat de la presència d'universitats públiques a Ontinyent i Gandia i privades a Xàtiva.</li> <li>• L'existència d'entitats que recolzen l'auto-ocupació i els emprenedors.</li> <li>• Ample i valoritzable patrimoni rural (cultural, arquitectònic, paisatgístic, ambiental).</li> <li>• L'existència d'experiències d'èxit agroecològic (Carrícola, l'Heretat de Pere) que poden servir com exemple per emprenedors.</li> <li>• El esperit emprenedor local mostrat per l'elevada presència d'autònoms i micro-empreses.</li> <li>• La importància d'algunes cooperatives i el seu rol com a models.</li> <li>• La demanda de mà d'obra femenina al sector agro-industrial.</li> <li>• L'abundància de dones amb titulació superior.</li> <li>• L'existència d'una xarxa de recolzament i assistència familiar típica de les zones rurals.</li> <li>• Existència d'una oferta no reglada d'activitats i formació.</li> <li>• Existència d'una oferta de recolzament social bàsica a escala comarcal.</li> <li>• Bona qualitat general ambiental i territorial</li> <li>• Presència a tot el territori de xarxa de separació bàsica de residus i tractament d'aigües.</li> <li>• Abundància i varietat d'espais protegits.</li> <li>• El desplegament al territori de la xarxa AVAMET que permet fer seguiment de l'evolució del clima.</li> <li>• Existència de collectius supramunicipals i comarcals d'agrupació de les entitats ambientals.</li> <li>• Bona xarxa d'atenció mèdica primària.</li> <li>• Abundància de centres als que desenvolupar activitats.</li> <li>• Presència de residències d'ancians que permeten atendre a majors sense abandonar el territori.</li> <li>• Xarxa abundant i ampla d'entitats.</li> <li>• L'existència d'agrupacions comarcals i supra-comarcals d'entitats i municipis.</li> <li>• El saber fer i el coneixement acumulat per aquestes entitats.</li> <li>• La importància del municipalisme a la zona.</li> <li>• L'existència de Caixa Ontinyent i la Fundació Caixa Ontinyent com a elements catalitzadors.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Xarxa urbana pròpia i proximitat a àrees urbanes externes. Existència d'eixos urbans interns que poden ser aprofitats per crear sinergies urbà-rural.</li> <li>• Valorització de recursos territorials, patrimonials i culturals.</li> <li>• Aprofitar un extens "know how" relacionat amb experiències de desenvolupament rural a la zona.</li> <li>• Potencial del sector agropecuari.</li> <li>• Marques de qualitat.</li> <li>• El potencial del turisme rural.</li> <li>• Desenvolupar clústers a partir de la experiència de COEVAL.</li> <li>• Aprofitar la presència d'universitats per desenvolupar partenariats afavoridors del desenvolupament local i de la difusió d'innovació.</li> <li>• La possibilitat d'aprofitar les millores en la connexió del territori (AVE per la línia de Villena-Alacant i línia de la Costera, el futur corredor mediterrani, l'enllaç entre A-31 i A-35 per la Font de la Figuera, etc.) per al desenvolupament de noves activitats i introduir millores en les ja existents.</li> <li>• Formació a mida de les necessitats locals.</li> <li>• Establir noves sinergies i partenariats entre les diferents entitats operant sobre el territori.</li> <li>• Expandir el model cooperatiu cap altres sectors i aprofitar la seua capacitat de captació de capitals diferents.</li> <li>• Desenvolupament d'actuacions d'igualtat.</li> <li>• Aprofitar les dones amb capacitacions per a desenvolupar experiències de desenvolupament local.</li> <li>• Desenvolupament d'actuacions en matèria de joventut.</li> <li>• Aprofitar els joves amb capacitacions i la facilitat d'accés a centres de capacitació superiors per a desenvolupar experiències de desenvolupament local.</li> <li>• Sinergies i partenariats entre administracions, entitats ambientals i sectors econòmics per tal de generar desenvolupament local a partir del territori.</li> <li>• Habilitació d'actuacions d'atracció de població (nous i retorns).</li> <li>• Convertir els abundants espais protegits en un element d'atractiu territorial i símbol de la qualitat local.</li> <li>• Aprofitar els espais protegits i altres amb elevada qualitat com a base per activitats econòmiques vinculades amb el territori i el medi ambient.</li> <li>• El potencial de les energies renovables a la zona (solar, eòlica, biomassa, etc.)</li> <li>• Vials i vies no motoritzats.</li> <li>• Potencial de les activitats de gestió i manteniment del territori.</li> <li>• Partenariats amb centres universitaris propers i altres entitats comarcals per tal de desenvolupar polítiques i accions de millora de l'entorn i aprofitament del potencial local.</li> <li>• L'atenció als majors i malalts com un camp de treball amb molt de potencial per desenvolupar en un entorn d'envelliment creixent.</li> <li>• Possibilitat de crear sinergies a partir de la connexió entre participació i municipalisme.</li> <li>• La cooperació entre administracions i entitats com a via per a garantir i millorar serveis.</li> <li>• Possibilitat de crear sinergies i cooperació a partir de les entitats supra-comarcals i la cooperació entre elles.</li> </ul>

## Descripció de l'estratègia i els seus objectius: Justificació de les necessitats i potencial de la zona.

Necessitats prioritzades i potencialitats.						
Descripció del procés de priorització i criteris emprats:			Anàlisi d'indicadors objectius, desenvolupament de tallers participatius oberts, enquestes digitals, qüestionaris remesos a agents sobre el territori, entrevistes personals.			
Necessitats prioritzades per àrees temàtiques						
Economia i estructura productiva	Mercat laboral	Igualtat d'oportunitats entre homes i dones	Situació de la infància i la joventut	Medi ambient i accions contra el canvi climàtic	Equipaments infraestructures i serveis	Acció social i participació ciutadana
Renovació del teixit productiu local i augment de la seua capacitat d'innovació.	Reduir la taxa d'atur i temporalitat dels contractes.	Millorar les condicions laborals de la dona.	Augment de la població jove.	Impedir i disminuir l'impacte dels episodis locals de contaminació.	Millora del servei de transport públic.	Aparició d'instruments de participació ciutadana, interconnexió sectorial i territorial i cooperació a escala local i supra-local.
Augmentar la resiliència, capacitats i recolzament del teixit empresarial local.	Reduir la taxa d'atur i temporalitat dels contractes.	Millorar l'estructura de recolzament a la dona.	Garantir el relleu generacional.	Creació d'instal·lacions pròpies de gestió i tractament de residus.	Disminució de l'esclatxa digital.	Fomentar la connexió interterritorial.
Implantació de serveis avançats i personals.	Rejovenir la mà d'obra.	Disseny de plans i actuacions orientades a la millora de la condició de la dona.	Recuperar el capital social i humà local.	Retirada i eliminació d'espècies invasores.	Millora de la xarxa de centres formatius i de la seua oferta per adaptar-la a necessitats de la població.	Augmentar la significança i entitat de les actuacions.
Implantació de noves formes empresarials (economia social, col·laborativa, etc.)	Augmentar la grandària i potencial de les empreses locals.	Disminució del risc d'exclusió de la dona (i d'altres col·lectius vulnerables).	Millora de les estructures de recolzament a la joventut.	Foment de les instal·lacions d'energies renovables.	Recuperació dels serveis locals públics i privats.	Fomentar la participació ciutadana i la capacitat d'acció de la societat civil.
Millora de qualitat i Re-estructuració de l'oferta turística.	Garantir pensions futures més elevades.	Reducció de les diferències de gènere.	Reversió de l'exode rural: Millora de l'accés a l'habitatge i condicions d'acollida de població, de les condicions de treball i de l'oferta local de serveis.	Disminució dels riscos naturals.	Disminuir l'aïllament i desconexió de pobles i col·lectius.	
Renovació del sector agrari per fer-ho més flexible i rendible: Canvis a les explotacions, model d'explotació i ampliació del rol de llaurador a transformador i comercialitzador.	Garantir el relleu laboral i empresarial.		Disminució del risc d'exclusió de col·lectius vulnerables.	Augment de la qualitat territorial, ambiental i paisatgística.	Valoritzar l'ample patrimoni rural: (cultural, arquitectònic, paisatgístic, ambiental).	
	Augmentar la resiliència de la mà d'obra local davant canvis al mercat laboral i períodes de crisi.			Millora i augment dels recursos hídrics.		
	Disminució de l'esclatxa de capacitacions front altres territoris.			Vials i vies no motoritzats.		
	Formació a mida de les necessitats locals.					

A partir del DAFO i l'ordre de prioritats es van fixar els següents objectius generals i específics per a l'EDLP:

Objectiu General 1	
<b>Denominació:</b>	<b>Un territori i una població resilients amb capacitat d'adaptació al canvi</b>
<p>-<i>Innovació</i>: Adopció de formes d'empresa i producció innovadores, generació d'agrupacions i partenariats d'interés (clústers, col·laboracions públic i privat, integració universitats), adopció de nous rols per part dels productors (ampliació a transformació i comercialització per part dels productors agropecuaris, implantació de nous serveis, millora de la qualitat i varietat de l'oferta turística, etc.).</p> <p>-<i>Millora econòmica i de l'ocupació estructural i duradora</i>: Augment de les possibilitats de negoci, Facilitació de l'empreniment, recolzament a les activitats locals i promoció de noves.</p> <p>-<i>Promoció de productes locals</i>: Sinèrgies amb territoris urbans veïns, promoció dels circuits curts de producció-consum.</p> <p>-<i>Crisi demogràfica</i>: Augment de la capacitat d'ocupació del territori que afavoreix el manteniment i expansió de la població local.</p> <p>-<i>Medi Ambient</i>: Adopció de processos productius i altres processos relacionats més respectuosos i amb menys impacte ambiental.</p> <p>-<i>Mitigació del canvi climàtic i adaptació</i>: Adopció de processos productius amb menor empremta de carboni i hídrica, foment de les renovables, circuits curts de producció i consum.</p>	

## Objectiu General 2

**Denominació:**

**Un territori obert amb possibilitats per a tots.**

-*Crisi demogràfica*: Afavoriment del manteniment de la població juvenil i de l'arribada de nous pobladors (millora de les condicions d'ocupabilitat, millora de l'accés a l'habitatge, millora de l'accés a serveis bàsics), augment de la capacitat de la població juvenil per previndre l'èxode rural, foment de l'aparició de serveis especialitzats públics i privats adreçats als joves, foment d'iniciatives específiques de suport a la joventut.

-*Dones*: Disminució de l'esclatxa salarial i formativa, foment de l'aparició de serveis especialitzats públics i privats adreçats a les dones, foment de la investigació i debat sobre la millora de les condicions de la dona al territori, foment d'iniciatives específiques de suport a la dona.

-*Població desfavorida*: Foment de l'aparició de serveis públics i privats especialitzats,

-*Millora econòmica i de l'ocupació estructural i duradora*: Capacitació de la població, disminució de l'esclatxa salarial home-dona, inserció laboral de dones, joves i col·lectius desfavorits.

### Objectiu General 3

**Denominació:**

**Un entorn saludable amb capacitat de millora de la sostenibilitat**

-*Innovació:* Adopció de renovables, adopció de cicles integrals d'aprofitament de restes i residus amb diferents valoritzacions, integració de la millora de la imatge territorial i el paisatge, integració de la millora del patrimoni rural.

-*Medi ambient:* Disminució d'emissions i residus, foment de l'ús de recursos locals, disminució de contaminants puntuals.

-*Mitigació del canvi climàtic i adaptació:* Adopció de processos productius amb menor empremta de carboni i hídrica, foment de les renovables, circuits curts de producció i consum, augment de l'eficiència del consum energètic.

-*Promoció de productes locals, de proximitat, agroecològics i/o ecològics, i/o biodiversitat a espais naturals protegits i/o Xarxa Natura 2000:* Valorització de l'entorn, circuits curts de promoció i consum, enfocament global de paisatge i territori, foment de producció agropecuària respectuosa amb el medi ambient.

-*Millora econòmica i de l'ocupació estructural i duradora:* Implantació de noves activitats de caire ambiental i/o vinculades a energies renovables, Impuls de l'activitat agropecuària per l'adopció de nous rols per part dels gestors d'explotacions (transformació, comercialització directa), foment d'activitats econòmiques respectuoses amb l'entorn.

#### Objectiu General 4

**Denominació:**

**Un entorn col·laboratiu amb capacitat d'adquirir, adaptar, difondre i aprofitar coneixement i experiència**

-*Innovació*: Foment d'un entorn col·laboratiu entre entitats públiques, privades i de la societat civil, foment de l'intercanvi i difusió d'experiències, suport i recolzament a fòrums de debat i intercanvi, empoderament de la societat civil, foment del paper del GAL com a dinamitzador i catalitzador de la zona.

-*Millora econòmica i de l'ocupació estructural i duradora*: Formació a mida, intercanvi de coneixement i experiència al respecte, foment de partenariats i altres formes d'associació estratègics.

-*Promoció de productes locals, de proximitat, agroecològics i/o ecològics, i/o biodiversitat a espais naturals protegits i/o Xarxa Natura 2000*: Difusió del territori i les seues capacitats i recursos.

De tota aquesta informació s'extrau que l'EDLP es va concebre com un document de dinamització territorial que permetera dotar d'una major resiliència als municipis i població que formen part del GAL Som Rurals. Per a això l'acció s'enfoca en elements com la sostenibilitat, la qualitat de vida, la capacitació, la cooperació i la participació, és a dir, en mecanismes que generen el capital social i territorial necessari per al manteniment i millora de les comunitats rurals.

Per això, la resiliència i la generació de xarxes de cooperació es converteix en un eix vertebrador de les actuacions tenint en compte territori, sostenibilitat, activitats mediambientals o la pròpia millora de l'entorn. S'esperava així generar un entorn innovador que afavorira inversió i ocupació, regenerant el teixit empresarial i social amb condicions més justes per a població i territori. En definitiva, un intent de consolidació i millora de la qualitat de vida preservant i regenerant la qualitat ambiental de la qual es gaudeix en el territori.

D'altra banda, l'estratègia també s'orientava a la resolució de problemàtiques específiques del territori com l'alt grau d'envelliment, l'escassa entitat de les iniciatives empresarials i els èxodes femení, juvenil i il·lustrat. Al cap i a l'últim, aquestes funcionen com a elements d'arrancada i retroalimentació d'altres problemes com la despoblació i la pèrdua de resistència dels teixits social i productiu.

Un altre dels àmbits en els quals l'estratègia focalitzava la seua atenció era la millora de l'ocupació -quantitativa i qualitativa- i de l'ocupabilitat local. Una proposta de doble via que d'una banda genera el capital humà necessari per a la millora territorial mentre per l'altre dota de capacitats a la població local per a millorar les seues pròpies condicions de vida. Per això, l'estratègia preval la inclusió de col·lectius desfavorits o potencialment desfavorits.

En l'EDLP la transició cap a l'economia verda i la sostenibilitat es concep connectada a la realitat del propi territori. Per això, un dels seus eixos és la millora de l'entorn. Concebut aquest de la manera més àmplia possible considerant també elements com el paisatge o el patrimoni rural. Així mateix, aquesta transició té un altre dels seus puntals en la mitigació i adaptació al canvi climàtic. Per això, es presta especial atenció i suport a tots aquells projectes que reduïsquen la petjada de carboni i la petjada hídrica i la implantació d'una economia circular.

L'últim gran eix estratègic és la sostenibilitat social mitjançant la creació d'un entorn adequat per a la participació, la creació de sinergies i entorns cooperatius i de concertació i la creació de les eines de difusió i coneixement necessàries per a garantir la seua viabilitat.

No obstant això, en 2019, durant la revisió de l'EDLP, des de la Generalitat es va traslladar la voluntat que aquesta fora modificada per a adaptar-la a la interpretació que es feia de determinades normatives i les atribucions pròpies de l'ajuda i de les administracions responsables. Un procés que va alterar l'entorn de l'EDLP ja que aquesta havia sigut concebuda en un marc global que anava més enllà del de les direccions generals i conselleria responsable per pròpia indicació d'aquestes. Aquest tipus de modificacions van alterar la pròpia EDLP però també les seues capacitats i

marc operatiu. Per això, hauran de ser tingudes en compte a l'hora de l'avaluació dels seus resultats.

## Indicadors Quantitatius i Qualitatius



De cadascun dels objectius descrits en l'apartat anterior deriva una línia d'actuació amb finançament específic i una sèrie d'indicadors i fites que determinen el seu grau de compliment.

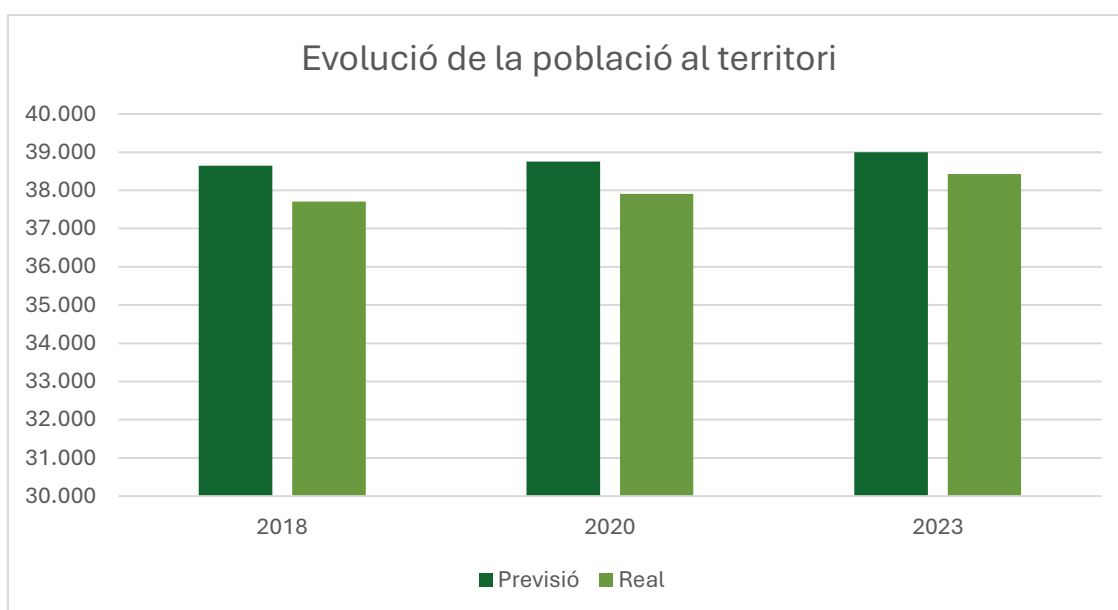
## Indicadors quantitius

### Estadístics

#### Evolució de la població

23

Indicador 1. Evolució de la població al territori			
Any	2018	2020	2023
Previsió	38.648	38.750	39.000
Real	37.711	37.912	38.430
Diferència	<b>-937</b>	<b>-838</b>	<b>-570</b>



Tot i que no s'han assolit els indicadors previstos, cal fer un aclariment respecte a aquests que servirà per a pràcticament tot el que s'ha de dir d'ací endavant. Quan es va crear el GAL Som Rurals aquests municipis mai havien treballat de manera conjunta sinó que ho havien fet en altres agrupacions, tot i que de vegades prou semblants. Això implica que els indicadors es van establir amb un cert grau d'arbitrarietat atenent a evolucions prèvies. Això implica que excepte a casos d'incompliment molt flagrant ens haurem de centrar més a l'evolució de l'indicador que a l'assoliment exacte d'una fita.

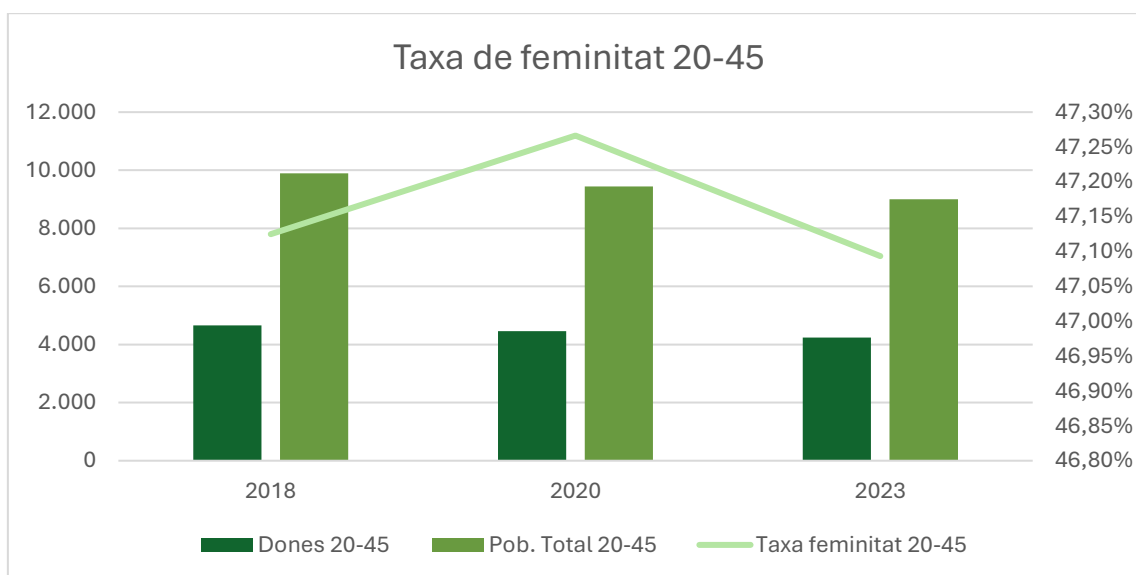
Així en aquest cas podem comprovar que la població creix i es manté estable tot i les pandèmies. Altra cosa es com es distribueix aquest creixement i s'ho fa als grups de població més interessants de cara a fixar població al territori o desenvolupar determinades casuístiques de projectes.

D'altra banda, l'evolució de la població és un fenomen complex al que intervenen molts factors externs i interns, per tant l'aplicació de l'EDLP pot tenir un efecte però no serà mai la principal causa d'aquesta evolució.

Taxa de feminitat interval de 20 a 45 anys

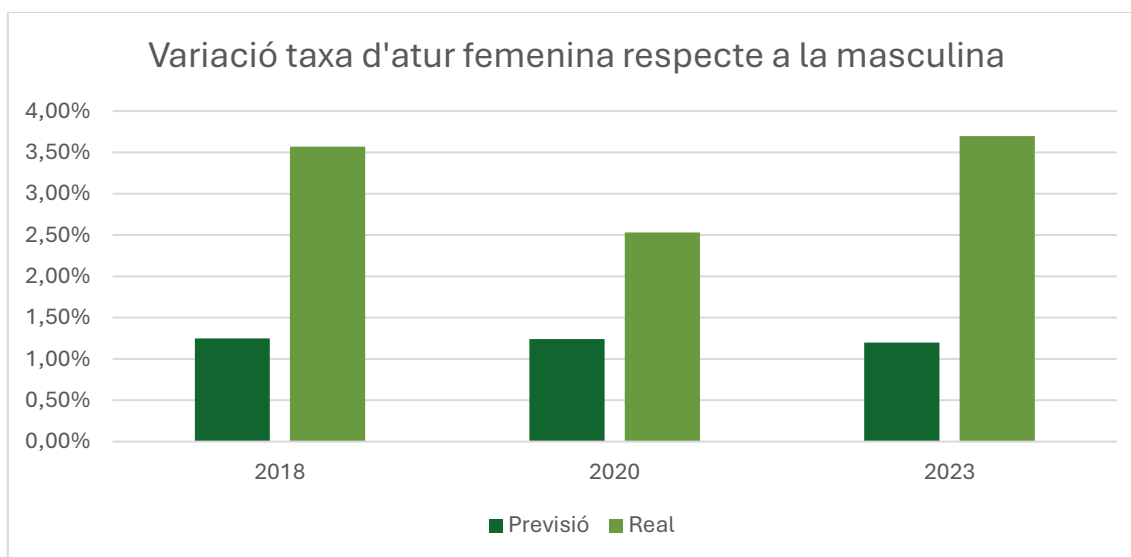
Taxa de feminitat interval de 20 a 45 anys	2018	2020	2023	
Previsió	47,10%	47,50%	48%	
Real	47,12%	47,27%	47,09%	
Diferència	0,02%	-0,23%	-0,91%	
Taxa feminitat 20-45				
	2018	2020	2023	Diferència
Dones 20-45	4.663	4.461	4.237	426
Pob. Total 20-45	9.895	9.438	8.997	898
Taxa feminitat 20-45	47,12%	47,27%	47,09%	47,44%

Tot i l'inici positiu inicial, aquest indicador ha mostrat una evolució negativa. A l'avaluació intermitja es va comentar que es tractava d'un creixement més estadístic que real, atés que les dones de 20 a 45 són les que poden garantir la reproducció del contingent poblacional. Com ja es podia comprovar en aquell moment la seua quantitat sobre el territori havia disminuït tot i que menys que altres grups d'edat, d'ahí el seu increment percentual. S'ha de dir, a més a més, que la maternitat depèn de factors socials i econòmics complexos més enllà de la pròpia edat i el propi abast de l'EDLP, per tant aquest indicador marca més un context que les capacitats de l'EDLP o el GAL.



Variació de la taxa d'atur femenina respecte a la masculina.

Variació de la taxa d'atur femenina respecte a la masculina.	2018			2020			2023		
Previsió	1,25%			1,24%			1,20%		
Real	3,57%			2,53%			3,70%		
Variació de la taxa d'atur femenina respecte a la masculina									
	2018			2020			2023		
	Atur	Pob. activa	Taxa	Atur	Pob. activa	Taxa	Atur	Pob. activa	Taxa
Atur Homes	695	16.208	4,29%	916	16.329	5,61%	715	12.798	5,59%
Atur Dones	1.166	14.831	7,86%	1.212	14.883	8,14%	1.082	11.654	9,28%
Diferència	471	-1.377	3,57%	296	-1.446	2,53%	367	-1.144	3,70%



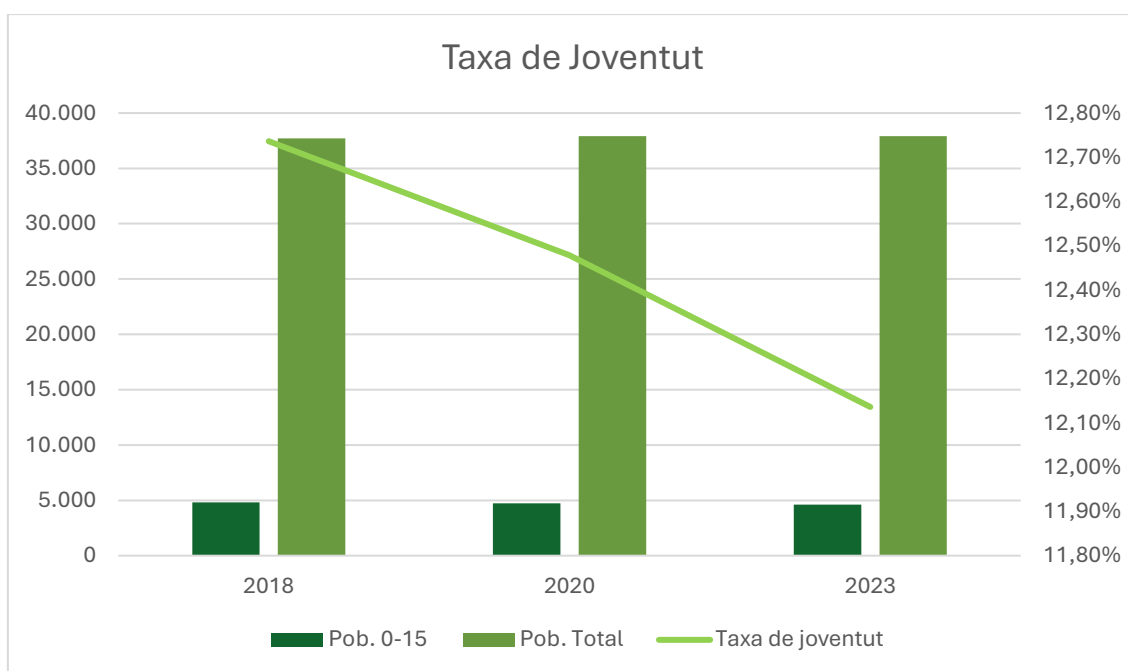
Aquest indicador té com a finalitat principal mesurar la disminució de l'esclatxa de gènere al territori d'aplicació de l'EDLP. Tot i que els resultats no s'ajusten a allò esperat -que com ja hem comentat té una importància secundària-, l'evolució de l'indicador en aquests anys ha tingut daltabaixos, però que mostren un panorama de dificultats d'ocupació per a les dones respecte als homes. L'EDLP, per se, pot contribuir a millorar aquesta situació però no resoldre-la.

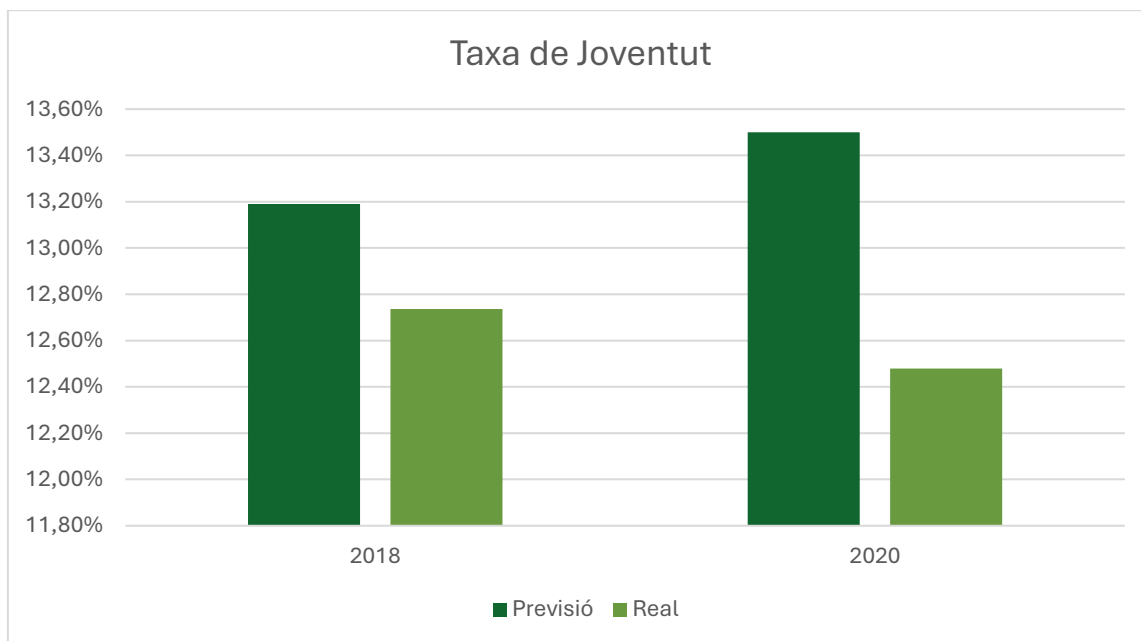
### Taxa de joventut

Taxa de Joventut			
	Pob. 0-15	Pob. Total	Taxa de joventut
2018	4.803	37.711	12,74%
2020	4.731	37.912	12,48%
2023	4.601	37.912	12,14%
Diferència	-202	201	-0,60%

27

Indicador 4. Taxa de joventut	2018	2020	2023
Previsió	13,19%	13,50%	14,00%
Real	12,74%	12,48%	12,14%
Diferència	-0,45%	-1,02%	-1,86%



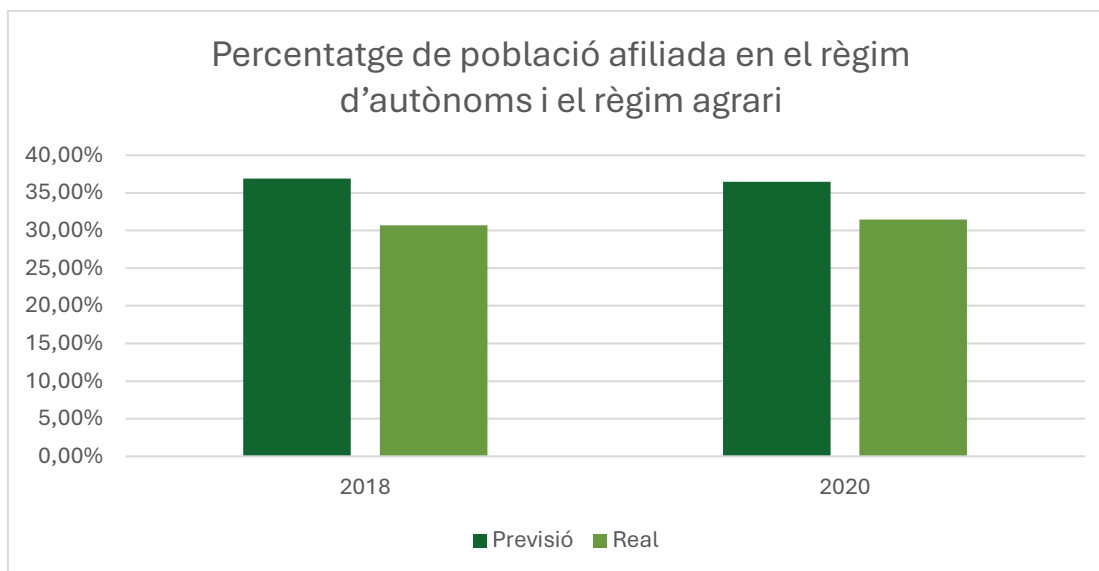


La taxa de joventut mostra una evolució negativa tant pel que fa al compliment de previsions com a la seua pròpia tendència. És clar que els motius de la disminució de la població menor de quinze anys són variats i complexos i probablement amb més d'un origen diferent -emigració familiar, caigudes de natalitat- però és un fenomen que té unes arrels temporals molt més llargues que la pròpia aplicació de l'EDLP -al menys una dècada al cas de la maternitat-. A més a més, s'ha de dir que aquesta disminució del contingent s'ha produït en un moment de creixement de la població en el seu conjunt. Un fet que dota encara de més significat a aquesta disminució i que fa palesa una de les principals febleses assenyalades pel DAFO de la pròpia EDLP.

Tot i que com ja s'ha dit ens trobem amb un fenomen global i que va més enllà de les pròpies capacitats de l'EDLP, des del GAL es poden prendre mesures que donen suport a determinats projectes que ajuden a corregir aquesta tendència. En aquest sentit s'haurien d'encoratjar totes les mesures relacionades amb els serveis a la infància i els serveis d'ajuda a les cures d'infants menuts per tal de facilitar el seu manteniment al territori. De manera secundària s'hauria de treballar també el suport a activitats d'oferta d'oci i cultura per aquestes edats i d'activitats extra-escolars.

Percentatge de població afiliada en el règim d'autònoms i el règim agrari

Percentatge de població afiliada en el règim d'autònoms i el règim agrari			
	2018	2020	2023
<b>Previsió</b>	36,90%	36,50%	36,00%
<b>Real</b>	30,68%	31,46%	23,97%



Aquest indicador té com a finalitat mesurar d'alguna manera la precarietat de cobertures socials al territori. El règim d'autònoms i l'agrari tenen unes cobertures i beneficis socials -incloses pensions- menors que el general o *de tercers*. Les xifres es situen per baix d'allò previst i per baix d'allò previst. L'indicador mostra una evolució negativa, però el 2020 amb la COVID va posar cap per avall el mercat laboral, per això cal esperar per veure si aquesta és una tendència estable o fruit d'un moment concret. En tot cas, des del GAL seria recomanable afavorir totes aquelles actuacions que poden ajudar a consolidar treballs en el règim general per mitjà de les accions formatives i informatives que assessoren als promotors de projectes al respecte i els assabenten dels avantatges que l'EDLP atorga a aquells projectes que consoliden llocs de treball.

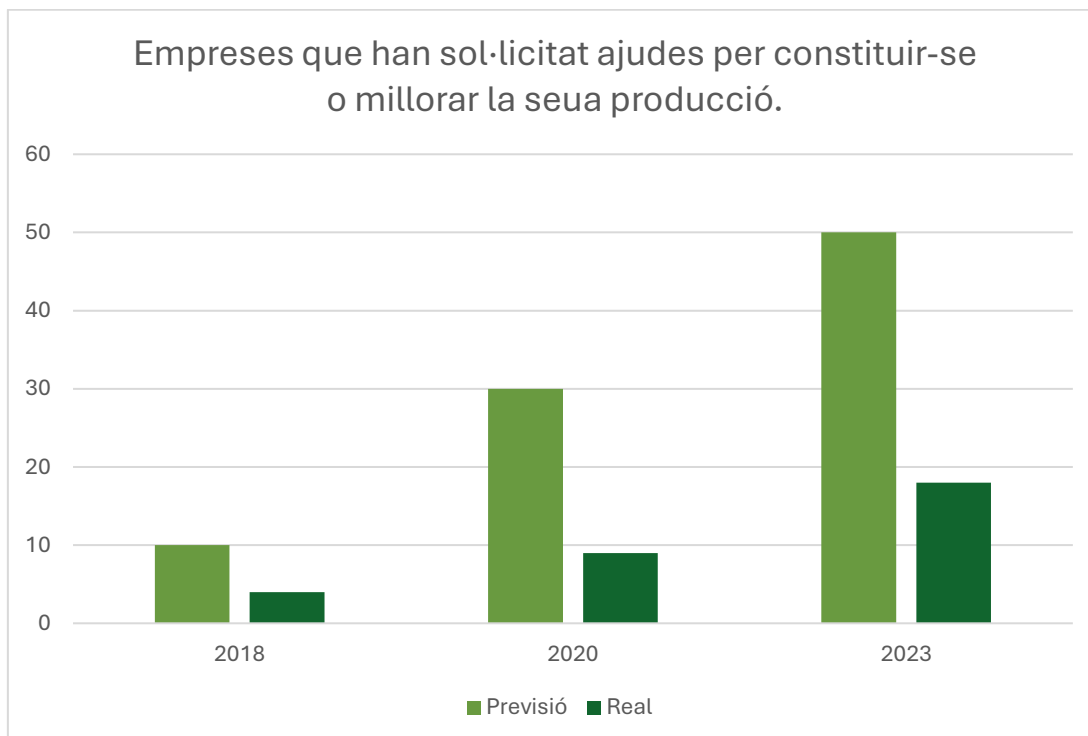
## Interns de l'EDLP

*Empreses que han sol·licitat ajudes per constituir-se o millorar la seua producció.*

<b>Indicador 6. Empreses que han sol·licitat ajudes per constituir-se o millorar la seua producció.</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	10	30	50
<b>Real</b>	4	9	18

30

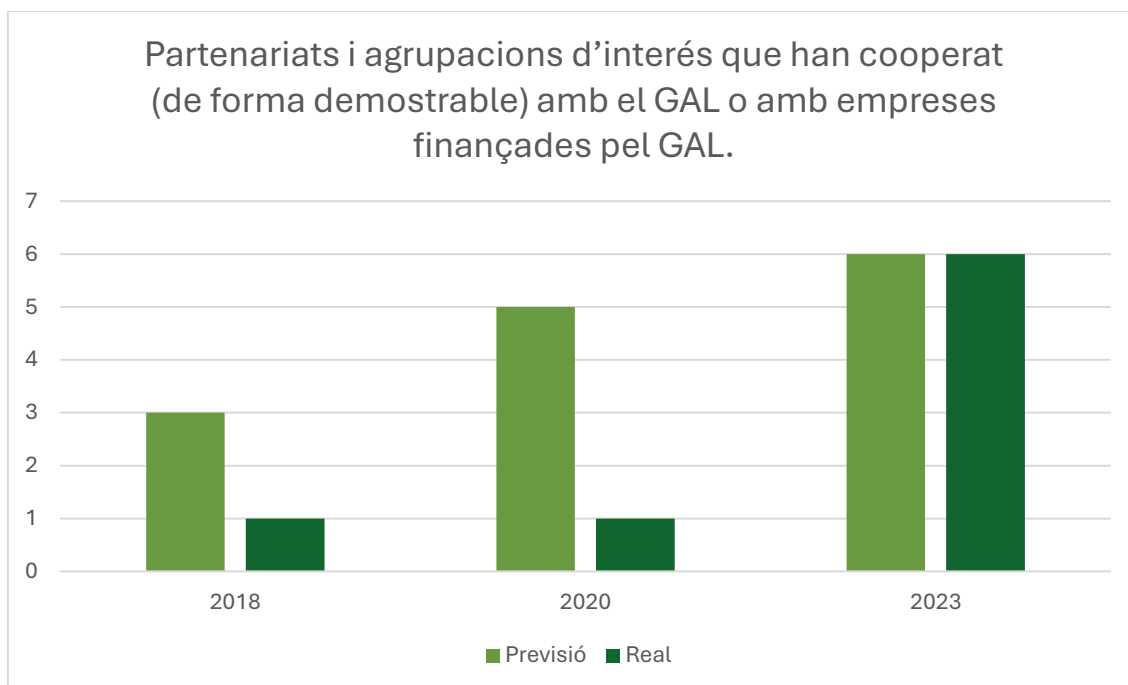
Aquest indicador mostra que l'EDLP no ha aconseguit que la seua aplicació entre les empreses i promotors privats siga majoritària. D'altra banda cal tenir en compte que hi ha almenys dos condicionants, a banda dels factors interns del GAL o del propi territori, que han mediatitzat aquesta aplicació. D'una banda la primera convocatòria d'ajudes es va produir a les acaballes de 2018, de forma que era impossible que en 2018 s'haguera assolit la xifra prevista inicialment. Aquesta situació es produïa, a més a més, sobre un territori que feia anys que no aplicava la iniciativa LEADER o similars, de forma que s'havia perdut bona part del coneixement local al respecte. D'altra banda el 2020 va ser un any molt complex per la situació generada per la COVID19 que va retraure a molts promotors de projectes. Encara com, s'ha d'indicar que l'evolució de l'indicador ha estat creixent i positiva tot i la pandèmia i la crisi econòmica posterior. En tot cas, es podria avançar que seria recomanable que es feren accions de promoció/dinamització entre promotors privats per tal de millorar aquests resultats.



*Partenariats i agrupacions d'interès que han cooperat (de forma demostrable) amb el GAL o amb empreses finançades pel GAL.*

Indicador 7. Partenariats i agrupacions d'interès que han cooperat (de forma demostrable) amb el GAL o amb empreses finançades pel GAL.	2018	2020	2023
Previsió	3	5	6
Real	1	1	6

L'evolució d'aquest indicador ha sigut positiva. A més, s'ha de dir que el territori format per sectors de tres comarques dificulta presentar projectes pel que podria passar amb els municipis no presents a l'EDLP. A més a més, altres factors com el retard en l'inici de l'aplicació o la COVID19 han significat que siga més difícil bastir les complicitats necessàries per poder dur avant aquest tipus de projectes. Tot i això, s'ha creat una xarxa de treball permanent i funcional.

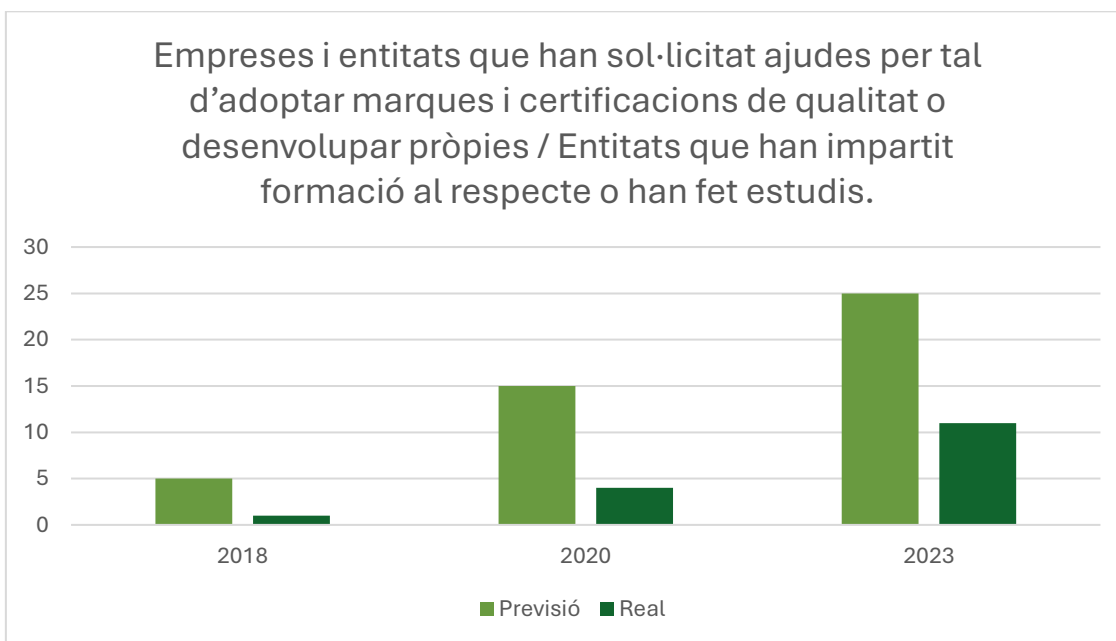


S'han tingut en consideració les següents: Cooperativa Comarcal de la Vall d'Albaida, Unió Llauradora, COEVAL, REDR i FEVADER.

*Empreses i entitats que han sol·licitat ajudes per tal d'adoptar marques i certificacions de qualitat o desenvolupar pròpies / Entitats que han impartit formació al respecte o han fet estudis.*

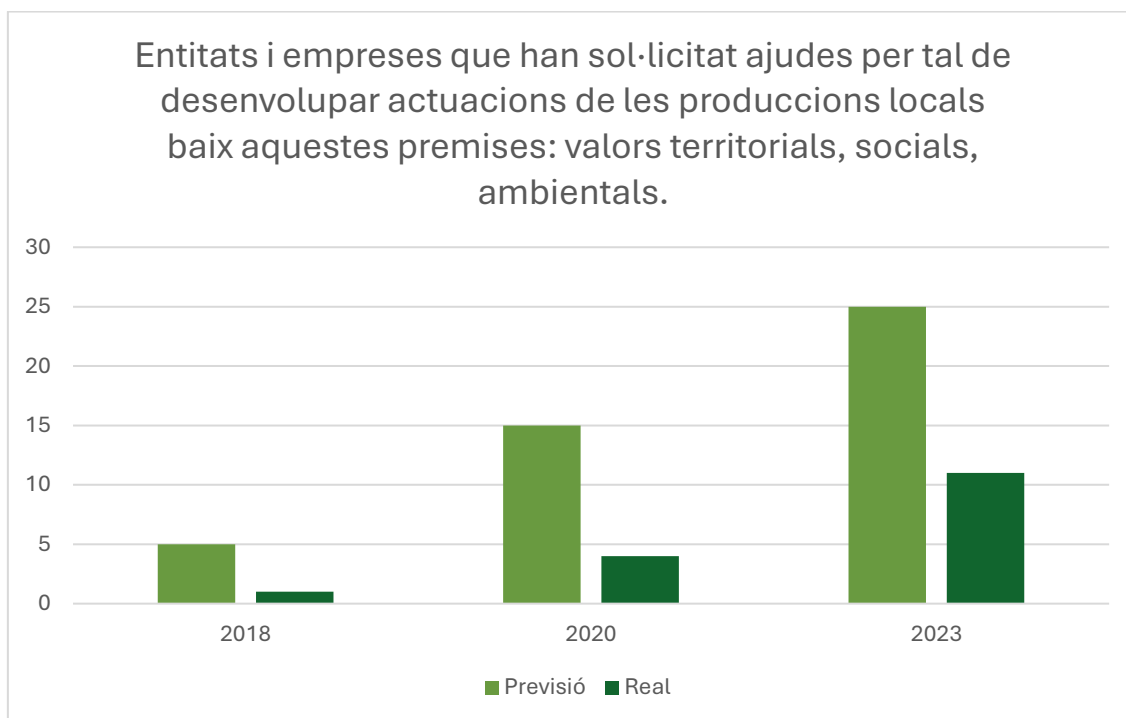
<b>Indicador 8. Empreses i entitats que han sol·licitat ajudes per tal d'adoptar marques i certificacions de qualitat o desenvolupar pròpies / Entitats que han impartit formació al respecte o han fet estudis.</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	5	15	25
<b>Real</b>	1	4	11

Aquest indicador mesura en quin grau hi ha implantada una cultura de qualitat sobre el territori. Tot i això, els seus resultats no són fiables, atès que aquests aspectes van ser considerats com a impropis de l'EDLP per les modificacions de criteri de l'administració autonòmica. A més a més, existeixen altres ajudes específiques en aquesta àrea que estan canalitzant la majoria de les inversions subvencionades en aquest àmbit a la zona. Tot i això l'evolució ha sigut positiva, en especial si es té en compte l'arbitrarietat dels indicadors.



*Entitats i empreses que han sol·licitat ajudes per tal de desenvolupar actuacions de les produccions locals baix aquestes premisses: valors territorials, socials, ambientals.*

Indicador 9. Entitats i empreses que han sol·licitat ajudes per tal de desenvolupar actuacions de les produccions locals baix aquestes premisses	2018	2020	2023
Previsió	5	15	25
Real	1	4	11



Tot i que les xifres no són les esperades, l'indicador mostra una evolució més que positiva que s'arrela a dos tipus d'actuacions principals, les agroalimentàries i les turístiques. Aquest augment indica que sí que existeix la comprensió d'aquesta necessitat assenyalada per l'EDLP, però que es requereix d'un major treball de dinamització d'aquest tipus de propostes.

D'altra banda, cal assenyalar que les condicions d'aplicació de l'EDLP marcades per l'administració autonòmica que deixa fora del finançament aquells projectes d'empreses agroalimentàries que facturen més de 150.000 € anuals ha causat que els destinataris naturals d'aquestes subvencions hagen optat per altres fons alternatius a LEADER a l'hora d'emprendre aquest tipus d'iniciatives. Amb aquestes restriccions l'ajuda LEADER pràcticament s'ha circumscrit en aquest cas a l'inici de projectes agroalimentaris que es podrien categoritzar com a micro.

*Empreses i iniciatives presents a la zona de les que es puga acreditar documentalment a la zona que desenvolupen distribució de proximitat*

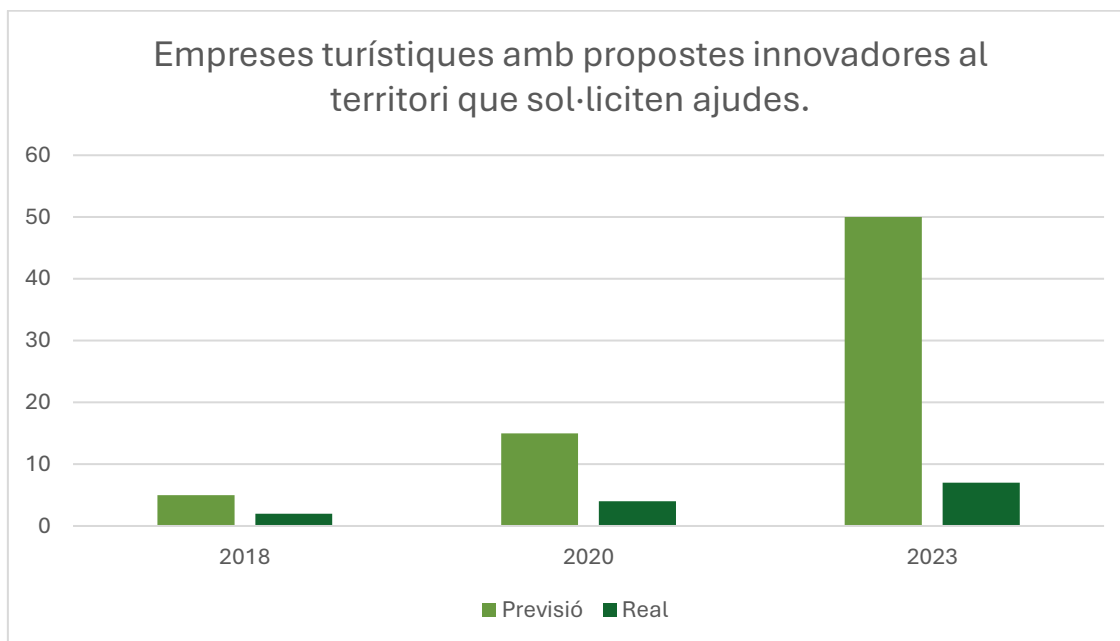
<b>Empreses i iniciatives presents a la zona de les que es puga acreditar documentalment a la zona que desenvolupen distribució de proximitat</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	5	15	25
<b>Real</b>	6	6	16

- La vall Bio (<https://www.lavallbio.com/>)
- l'Hort de Pastenaga (<https://www.xarxallauradora.net/qui-som/lhort-de-pastenaga/>)
- Verd de Terra (<https://verddeterra.es/>)
- Més que Horta (<https://mesquehorta.com/>)
- Raquel Sarrió Gandía (<https://valencia.consellagrari.com/es/productoras-productores/raquel-sarrio-gandia/>)
- Miquel Pasqual (<https://valencia.consellagrari.com/es/productoras-productores/miguel-angel-pascual-perez/>)
- Olors i Sabors dels Alforins. S.L. (<https://alforins.com/?srsltid=AfmBOooYCR4f7rPUzYN4kEqR8-kz9Y292F0IPpHcguSvelVB3tgWKhI0>)
- Bodega el Poblet (<https://bodegaelpoblet.com/>)
- Cooperativa la Vinya (<https://www.ventadelpuerto.com/>)
- Bodegas Arraez (<https://bodegasarraez.com/bodega/>)
- Daniel Belda (<https://danielbelda.com/>)
- Cooperativa Vinícola Onteniense (<https://bodegasontinium.com/>)
- Cooperativa Comarcal de la Vall d'Albaida (<https://coopvall.com/>)
- El Teular (<https://aceiteselteular.com/>)
- L'Almàssera del Tío Domingo (<https://www.elcami.cat/camipedia/lalmassera-del-tio-domingo>)
- Sabores de Mariola (<https://vinosvalencianos.com/>)

Aquest indicador no mostra una evolució positiva tot i que la manca de registres oficials fa recórrer a fonts secundàries per al seu càlcul, per això no es considerarà dins aquesta avaluació atenent a que no es pot garantir que les dades reals no siguen diferents d'aquestes.

*Empreses turístiques amb propostes innovadores al territori que sol·liciten ajudes*

<b>Indicador 11. Empreses turístiques amb propostes innovadores al territori que sol·liciten ajudes.</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	5	15	50
<b>Real</b>	2	4	7



L'anàlisi d'aquest indicador ens mostra un sector turístic que no està apostant per l'oferta de productes innovadors. Tot i això, l'evolució de l'indicador és positiva, més si es té en compte que s'ha produït en un context com el de la COVID19 que ha afectat greument aquest sector i complicat més l'adopció de propostes innovadores a un territori que no destaca per ser molt procliu a aquestes. Elements com el retardament en l'inici de les ajudes tampoc ha jugat a favor del creixement d'aquest indicador.

D'altra banda, tan a aquest com a altres indicadors caldria també aclarir que les previsions potser no s'ajustaven tant a la realitat del territori com es va creure al moment de la seua redacció i que l'evolució és positiva.

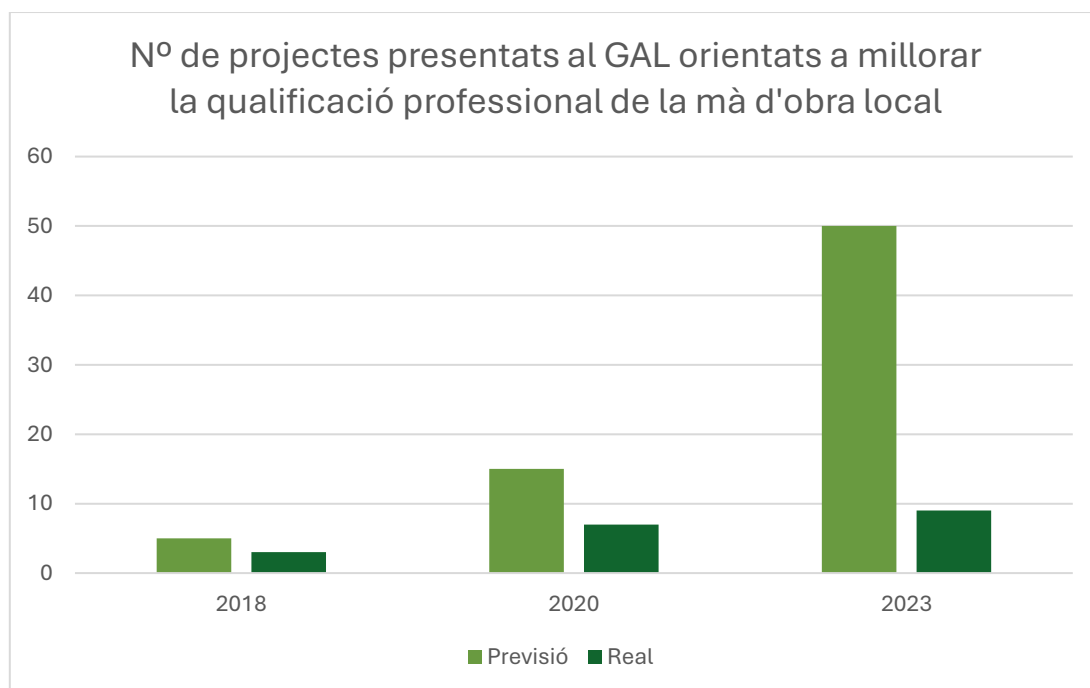
*Nº de projectes presentats al GAL orientats a millorar la qualificació professional de la mà d'obra local*

Indicador 12. Nº de projectes presentats al GAL orientats a millorar la qualificació professional de la mà d'obra local	2018	2020	2023
Previsió	5	15	50
Real	3	7	9

Per poder analitzar l'evolució d'aquest indicador s'han de tenir en compte diversos factors externs a la pròpia aplicació de l'EDLP. D'entrada, aquesta va ser concebuda en un marc que considerava que les accions formatives podrien ser incloses, bé per l'aplicació directa de subvencions LEADER, bé per l'aplicació d'altres finançaments alternatius que es suposava que arribarien en algun moment. La primera situació va ser rebutjada per la normativa d'aplicació de l'EDLP bastida per l'administració autonòmica. La segona, no s'ha desplegat amb tot el seu potencial perquè aquest finançament va començar a arribar el 2019 de la mà de la Diputació de València principalment i ho va fer en ple període COVID, el que ha causat que no s'haja pogut aplicar amb tota la seua efectivitat.

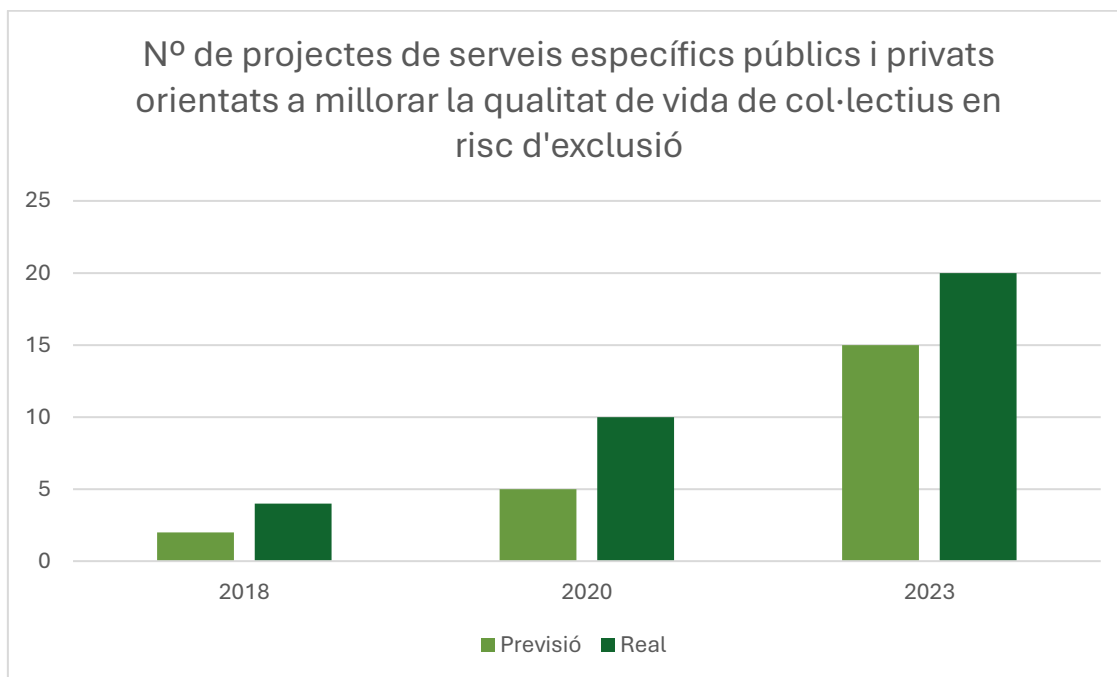
Amb aquest panorama, els projectes que han pogut ser inclosos en aquest indicador són aquells centrats a la creació d'infraestructures que s'orienten principal o parcialment cap a la formació.

Tot i el que s'acaba de dir, i partint de que probablement les previsions inicials eren massa optimistes i pensant que es podrien finançar cursos i altres projectes similars, des de LEADER; l'evolució de l'indicador ha sigut positiva.



*Nº de projectes de serveis específics públics i privats orientats a millorar la qualitat de vida de col·lectius en risc d'exclusió (Dones, joves, majors, persones amb discapacitat, etc.)*

<b>Indicador 13. Nº de projectes de serveis específics públics i privats orientats a millorar la qualitat de vida de col·lectius en risc d'exclusió (Dones, joves, majors, persones amb discapacitat, etc.)</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	2	5	15
<b>Real</b>	4	10	20



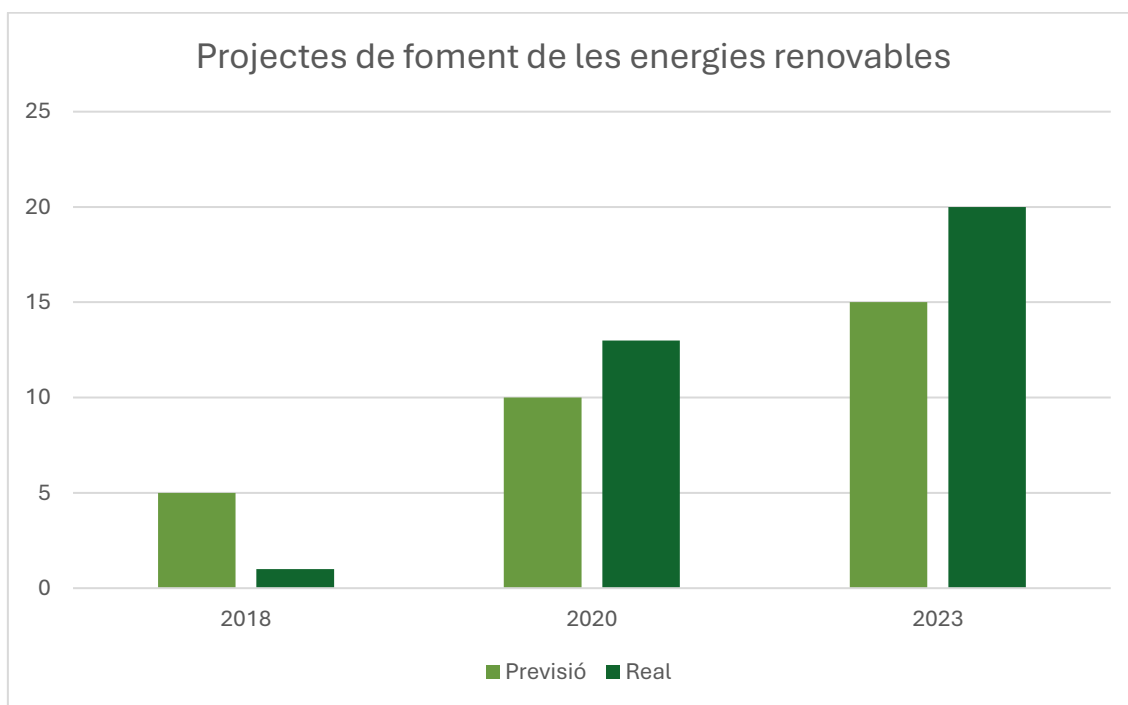
Aquest indicador mostra una evolució positiva que està superant-hi les previsions inicials. Com que aquest tipus de projectes es consideren com a fonamentals per al manteniment de la població local i sembla que hi ha una "vocació territorial" al respecte, s'hauria d'explorar com s'incorporen encara més projectes d'aquesta tipologia per mitjà d'accions d'animació i informació. A més a més, tot i la bona evolució de les xifres, cal considerar que la majoria de projectes s'han presentat des del costat públic. Es faria necessari també estudiar com s'incorporen a les ajudes més promotors des del costat privat, atès que la població local també requereix serveis des d'aquest costat.

### Foment de les energies renovables

Indicador 14. N° de projectes de foment de les energies renovables	2018	2020	2023
Previsió	5	10	15
Real	1	13	20

L'evolució d'aquest indicador també és positiva, superant les expectatives inicials. Junt als factors propis de l'EDLP s'han produït situacions externes com l'augment del preu de l'energia o la promoció des de diverses administracions de la necessitat de complir amb els objectius de sostenibilitat al que l'adopció d'aquest tipus de mesures és fonamental.

Novament s'ha de fer el matís que bona part dels projectes presentats que es poden incloure dins aquest indicador són públics, tot i la incorporació progressiva del sector privat. Per tant és recomanable fer campanyes d'informació entre potencials promotors privats de la possibilitat de finançar per mitjà de LEADER aquest tipus d'actuacions. No sols milloraria el balanç ambiental territorial sinó que també es fomentaria l'augment de la competitivitat del territori rebaixant la factura energètica dels negocis locals.



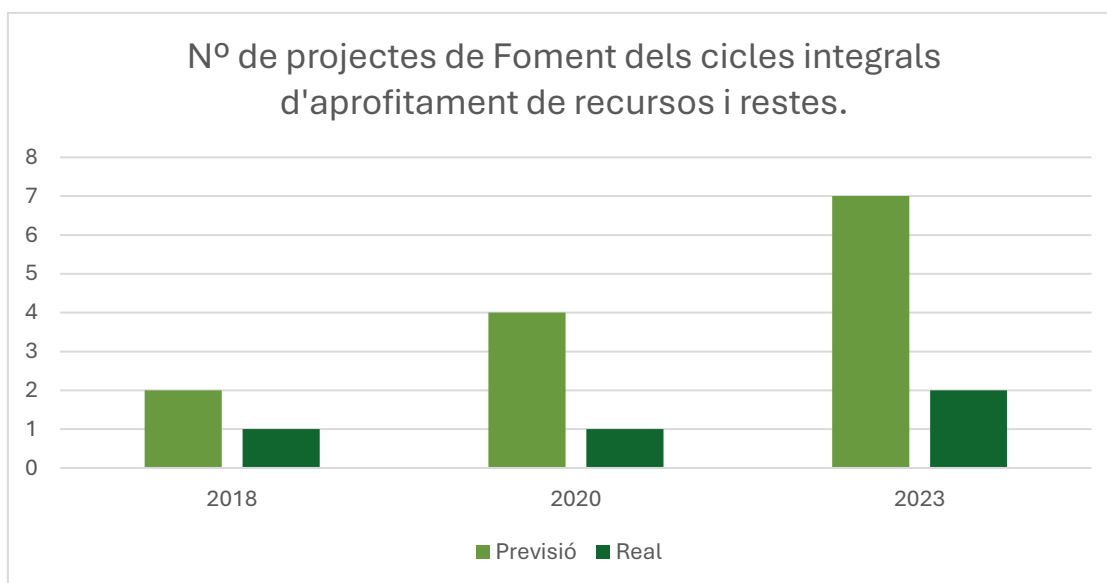
*Foment dels cicles integrals d'aprofitament de recursos i restes.*

Indicador 15. N° de projectes de Foment dels cicles integrals d'aprofitament de recursos i restes.	2018	2020	2023
Previsió	2	4	7
Real	1	1	2

Aquest indicador mostra una evolució poc significativa i que, a més a més, s'ha estancat. Les causes poden ser vàries, la primera d'elles la poca implantació territorial del concepte d'economia circular. Un concepte que ja s'està treballant amb un projecte d'aprofitament de les restes d'almàssera en col·laboració amb altres GAL.

D'altra banda cal tenir en compte que es tracta de projectes, al cas dels agents públics, que requereixen d'un nivell d'inversió que fa que les ajudes LEADER es queden curtes, més quan existeixen altres que aporten més finançament.

En tot cas, es fa necessari fer promoció i dinamització al respecte, més entre els promotors privats, atès que pot ser una via d'augment de la seua competitivitat.

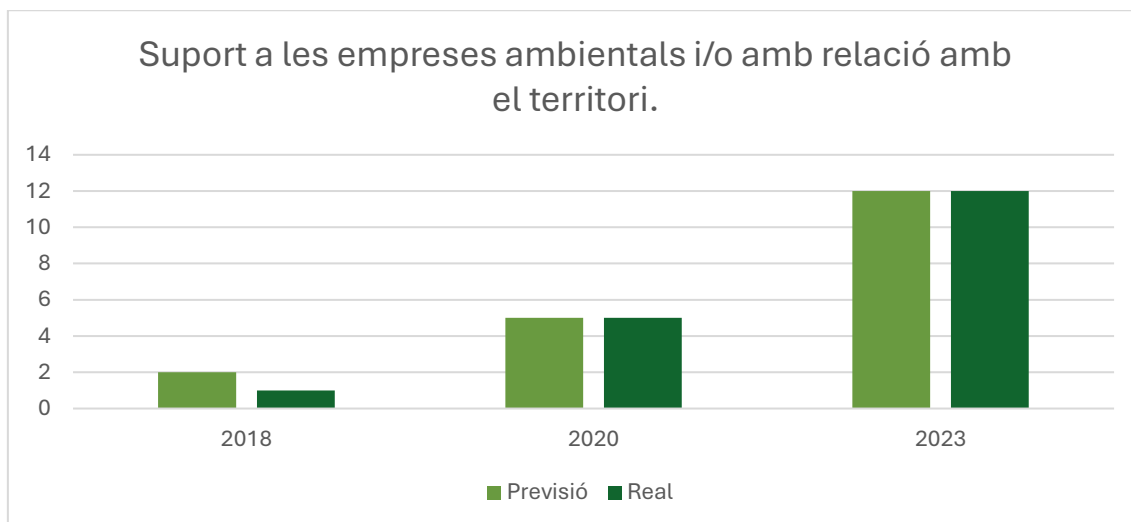


*Suport a les empreses ambientals i/o amb relació amb el territori.*

Indicador 16. Suport a les empreses ambientals i/o amb relació amb el territori.	2018	2020	2023
Previsió	2	5	12
Real	1	5	12

Aquest indicador mostra també una evolució positiva i molt pròxima a allò que estava previst. Tot i això, cal aclarir que aquestes empreses treballen principalment des del costat agroalimentari i en un segon terme des del turístic.

Seria necessari, llavors, fer accions de promoció entre promotors per tal d'afavorir la presentació de projectes d'empreses de serveis ambientals, instal·lació de renovables i altres àrees que podrien incloure's dins aquest epígraf i així s'aconseguiria, a banda de complir amb l'objectiu de l'indicador, afavorir la diversificació de les economies locals.

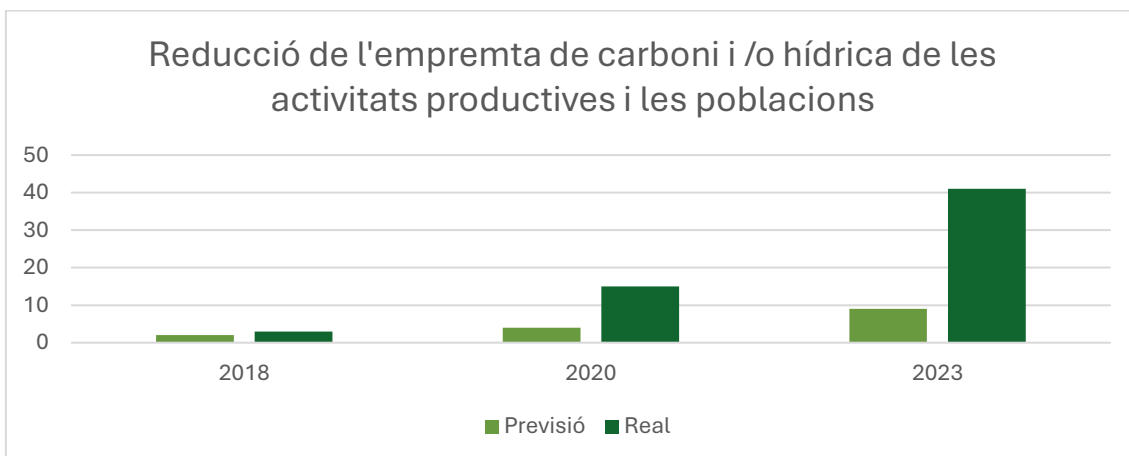


*Reducció de l'empremta de carboni i /o hídrica de les activitats productives i les poblacions*

<b>Indicador 17. Reducció de l'empremta de carboni i /o hídrica de les activitats productives i les poblacions</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	2	4	9
<b>Real</b>	3	15	41

Aquest indicador mostra una evolució molt positiva, superant-se les expectatives previstes. Junt als factors propis de l'EDLP s'han produït situacions externes com l'augment del preu de l'energia o la promoció des de diverses administracions de la necessitat de complir amb els objectius de sostenibilitat al que l'adopció d'aquest tipus de mesures és fonamental.

Novament s'ha de fer el matís que la gran majoria dels projectes presentats que es poden incloure dins aquest indicador són públics. Per tant és recomanable fer campanyes d'informació entre potencials promotors privats de la possibilitat de finançar per mitjà de LEADER aquest tipus d'actuacions. No sols milloraria el balanç ambiental territorial sinó que també es fomentaria l'augment de la competitivitat del territori rebaixant la factura energètica dels negocis locals.

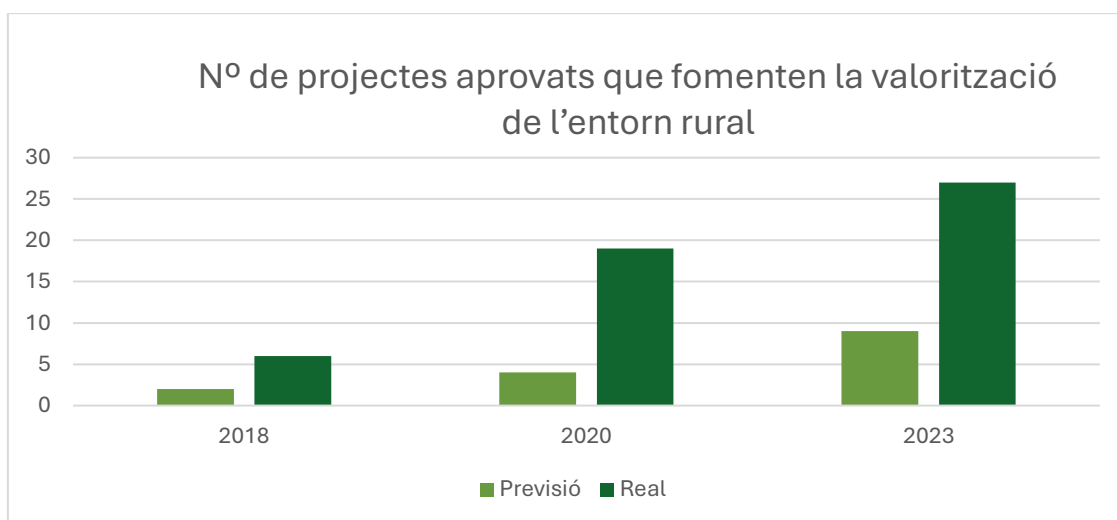


### Valorització de l'entorn rural

Indicador 18. N° de projectes aprovats que fomenten la valorització de l'entorn rural	2018	2020	2023
Previsió	2	4	9
Real	6	19	27

Aquest indicador mostra una evolució positiva superant les expectatives inicials. A banda d'elements a la seua base com l'adequat treball de promoció o el propi tarannà del territori, cal tenir en compte que l'expectativa inicial era baixa atenent a que en origen l'EDLP havia de prioritzar les actuacions privades sobre les públiques. Però, el sector privat -pel retardament en l'inici de l'aplicació de l'EDLP o la COVID19 entre d'altres- no s'ha incorporat a la presentació de projectes amb el ritme esperat.

Així, sent la majoria dels promotors públics és d'esperar que aquesta àrea, que recau majoritàriament sobre la seua responsabilitat, estiga ben representada. Encara més si per la dimensió de les ajudes concedides LEADER pot funcionar com un fons molt interessant per a projectes de xicoteta i mitjana escala que de vegades no són l'objectiu directe o principal d'altres ajudes.

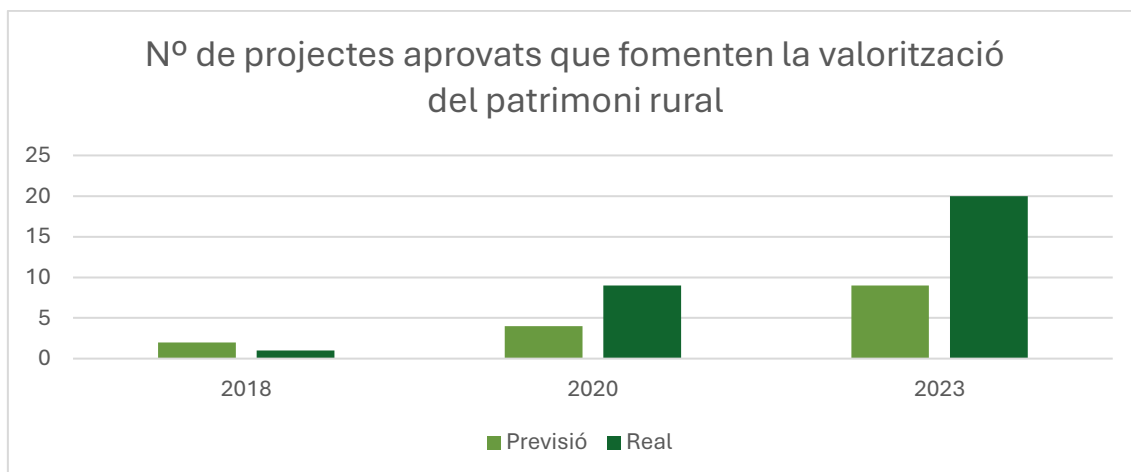


### Valorització del patrimoni rural

Indicador 19. N° de projectes aprovats que fomenten la valorització del patrimoni rural	2018	2020	2023
Previsió	2	4	9
Real	1	9	20

Aquest indicador mostra una evolució positiva superant les expectatives inicials. A banda d'elements a la seua base com l'adequat treball de promoció o el propi tarannà del territori, cal tenir en compte que l'expectativa inicial era baixa atenent a que en origen l'EDLP havia de donar prioritat a les actuacions privades sobre les públiques. Però, el sector privat -pel retardament en l'inici de l'aplicació de l'EDLP o la COVID19 entre d'altres- no s'ha incorporat a la presentació de projectes amb el ritme esperat.

Així, sent la majoria dels promotors públics és d'esperar que aquesta àrea, que recau majoritàriament sobre la seua responsabilitat, estiga ben representada. Encara més si per la dimensió de les ajudes concedides LEADER pot funcionar com un fons molt interessant per a projectes de xicoteta i mitjana escala que de vegades no són l'objectiu directe o principal d'altres ajudes. D'altra banda, no és molt comuna la valorització de patrimoni des d'un costat privat a l'entorn rural.



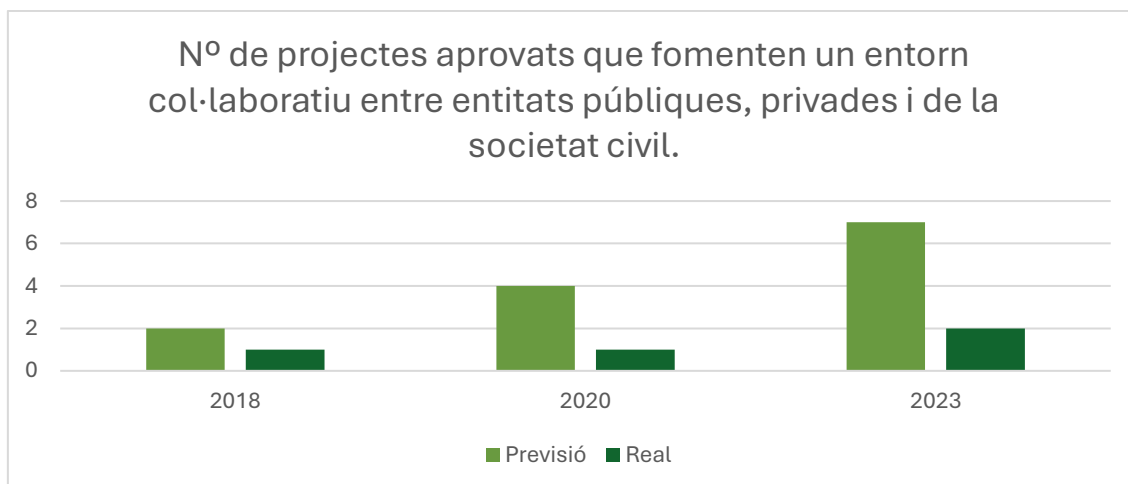
*Foment de l'entorn col·laboratiu entre entitats públiques, privades i de la societat civil.*

Indicador 20. N° de projectes aprovats que fomenten un entorn col·laboratiu entre entitats públiques, privades i de la societat civil.	2018	2020	2023
Previsió	2	4	7
Real	1	1	2

L'evolució d'aquest indicador no ha estat positiva. Atès que LEADER en la seua aplicació definitiva no finança la creació de xarxes potser part aquest siga el motiu principal atès que així únicament es poden incloure aquells projectes que impliquen una inversió en actius. D'altra banda, existint com existeixen diverses xarxes operant amb èxit sobre el territori (COEVAL, Mancomunitats, l'Esquella, Ecollaures, etc.) potser també que aquestes entitats no consideren que l'entorn de LEADER siga l'adequat per als seus projectes cooperatius.

D'altra banda, cal tenir en compte que la COVID19 ha desballestat la societat civil que havia de ser la principal promotora en aquest àmbit.

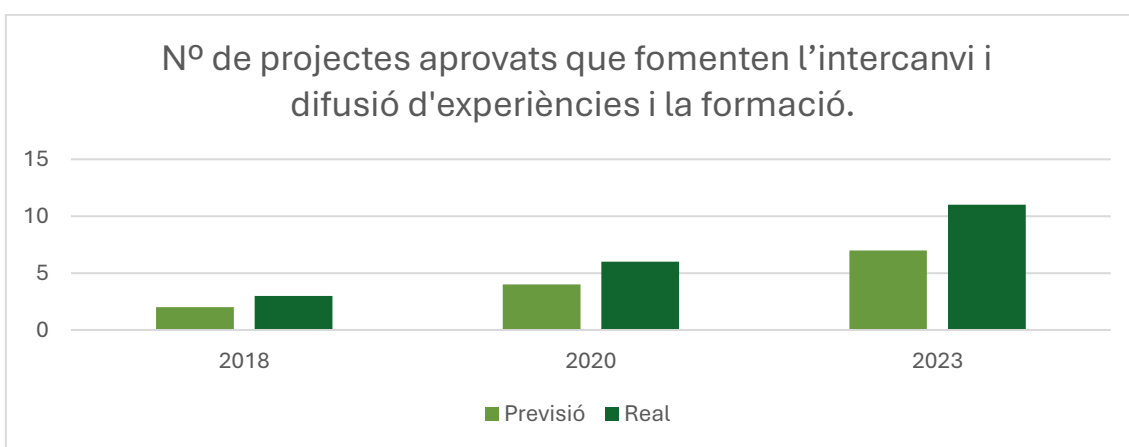
En tot cas, seria recomanable que des del GAL s'abordaren mesures d'informació - dinamització per afavorir una major presència d'aquesta tipologia de projectes que són la base de sinergies positives per al territori.



*Foment de l'intercanvi i difusió d'experiències i la formació.*

<b>Indicador 21. N° de projectes aprovats que fomenten l'intercanvi i difusió d'experiències i la formació.</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	2	4	7
<b>Real</b>	3	6	11

De la mateixa manera que l'indicador anterior, la normativa d'aplicació de l'EDLP que es va aportar a posteriori per l'administració no ha afavorit el desenvolupament de projectes en aquest àmbit, atès que únicament es poden finançar aquells projectes que consisteixen en inversió en bens i equipaments. Tot i açò, l'indicador evoluciona positivament i mostra un creixement sostingut basat sobre tot a la creació d'espais formatius i de treball en comú.

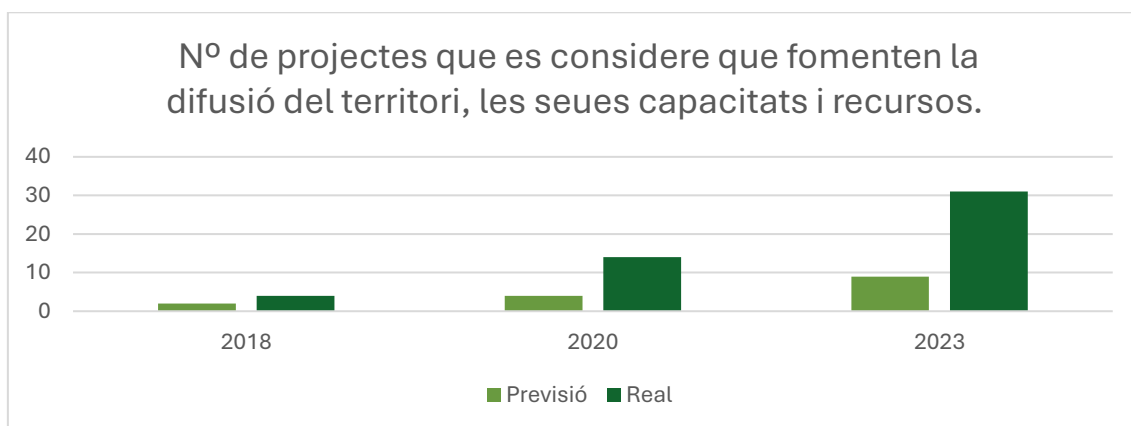


*Foment de la difusió del territori, les seues capacitats i recursos*

<b>Indicador 23. N° de projectes que es considere que fomenten la difusió del territori, les seues capacitats i recursos.</b>	<b>2018</b>	<b>2020</b>	<b>2023</b>
<b>Previsió</b>	2	4	9
<b>Real</b>	4	14	31

L'indicador evoluciona positivament i mostra un creixement sostingut per damunt d'allò esperat, el que ens mostra a les clares el sistema de valors dels promotors locals que consideren que aquesta difusió és una de les millors maneres d'aprofitar el finançament LEADER. El seu èxit es basa en la difusió recursos culturals per mitjà d'accions de valorització i, en menor mesura, per projectes agroalimentaris amb una forta base local.

Una possible recomanació seria intentar exportar des del GAL aquest èxit sectorial a altres àmbits com els dels serveis locals i a la població o el de les empreses de serveis ambientals, agraris i forestals per tal de maximitzar els objectius de l'indicador.



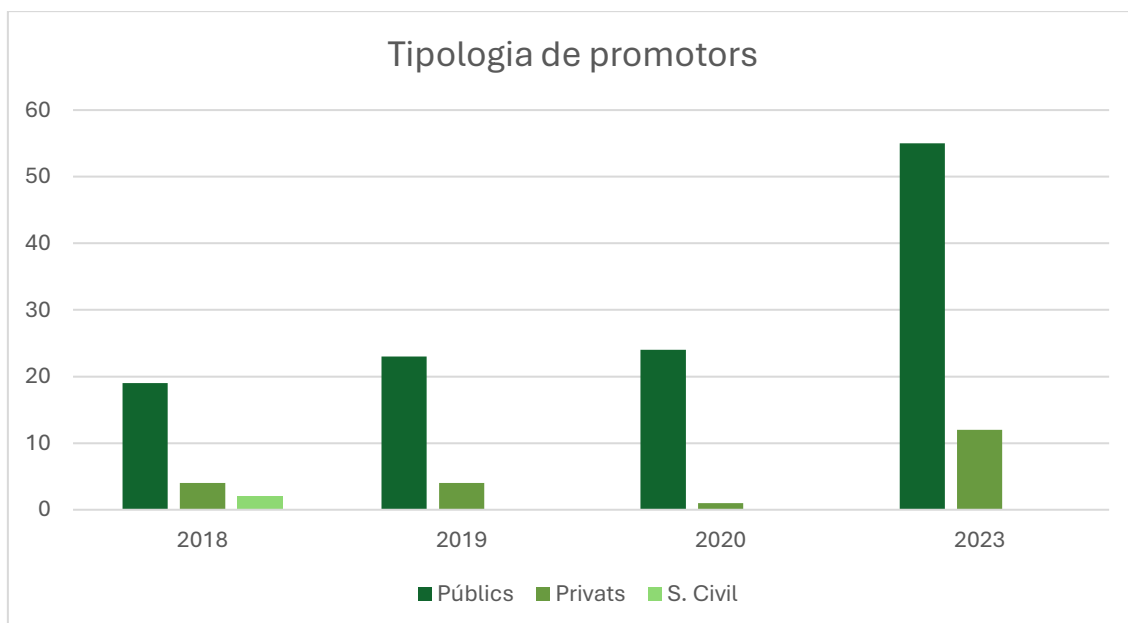
## Indicadors qualitatius

### Caracterització dels projectes

#### Origen territorial i tipologia

PROMOTORS	2018	2019	2020	2023	TOTAL
Públics	19	23	24	55	<b>121</b>
Privats	4	4	1	12	<b>21</b>
S. Civil	2	0	0	0	<b>2</b>
<b>TOTAL</b>	<b>25</b>	<b>27</b>	<b>25</b>	<b>67</b>	<b>144</b>

PROMOTORS	2018	2019	2020	2023	TOTAL
Públics	76,00%	85,19%	96,00%	82,09%	<b>84,03%</b>
Privats	16,00%	14,81%	4,00%	17,91%	<b>14,58%</b>
S. Civil	8,00%	0,00%	0,00%	0,00%	<b>1,39%</b>



Caracterització dels promotors													
MUNICIPI	2018			2019			2020			2023			TOTAL
	Públics	Privats	S. Civil	Públics	Privats	S. Civil	Públics	Privats	S. Civil	Públics	Privats	S. Civil	
Potries	1	1	1	1	1		1			5	1		12
Barxeta	1	1		1			1			2	1		7
Bellús	1			2									3
Bocairent	1		1	1			1			1	3		8
Bufali		1											1
Carrícola	3	1		1			1						6
El Palomar	1			1	1		2			2			7
Guadasséquies	1			2			1			1			5
la Font de la Figuera	1			1			1			5	2		10
l'Alqueria de la Comtessa	1			1			1			2			5
Llocnou de Sant Jeroni	3			2			2						7
Ràfol de Salem	1			1						2			4
Ròtova	2						1			1			4
Benissoda					1								1
Alfarrasí				1						1			2
Atzeneta d'Albaida				1									1
Barx					1		3			1	1		6
Bèlgida				2			1			5	1		9
Beniflà				1				1					2
Otos				3			2			5			10
Simat de la Vallidigna				1			5			9			15
Ador							2			3			5
Quatretonda							3			4	2		9
Llutxent							1			2			3
Montitxelvo							1			2			3
Salem							2	1		1			4
Rafelcofer										1			1
Castellonet de la Conquesta											1		1
Mancomunitat Vall d'albaida	2												2
<b>TOTAL</b>	<b>19</b>	<b>4</b>	<b>2</b>	<b>23</b>	<b>4</b>	<b>0</b>	<b>32</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>55</b>	<b>12</b>	<b>0</b>	<b>153</b>

Caracterització dels municipis per promotors					
Municipi	Projectes	% respecte total projectes	Població	% de població respecte al total	Relació
Potries	12	7,84%	1.080	2,85%	275,32%
Barxeta	7	4,58%	1.595	4,21%	108,75%
Bellús	3	1,96%	306	0,81%	242,93%
Bocairent	8	5,23%	4.115	10,85%	48,17%
Bufali	1	0,65%	156	0,41%	158,84%
Carrícola	6	3,92%	102	0,27%	1457,59%
El Palomar	7	4,58%	574	1,51%	302,18%
Guadasséquies	5	3,27%	480	1,27%	258,12%
la Font de la Figuera	10	6,54%	2.031	5,36%	122,00%
l'Alquèria de la Comtessa	5	3,27%	1.523	4,02%	81,35%
Llocnou de Sant Jeroni	7	4,58%	567	1,50%	305,91%
Ràfol de Salem	4	2,61%	467	1,23%	212,24%
Ròtova	4	2,61%	1.292	3,41%	76,72%
Benissoda	1	0,65%	460	1,21%	53,87%
Alfarrasí	2	1,31%	1.183	3,12%	41,89%
Atzeneta d'Albaida	1	0,65%	1.161	3,06%	21,34%
Barx	6	3,92%	1.476	3,89%	100,73%
Bèlgida	9	5,88%	632	1,67%	352,87%
Beniflà	2	1,31%	484	1,28%	102,39%
Otos	10	6,54%	436	1,15%	568,33%
Simat de la Vallidigna	15	9,80%	3.251	8,58%	114,33%
Ador	5	3,27%	1.699	4,48%	72,92%
Quatretonda	9	5,88%	2.190	5,78%	101,83%
Llutxent	3	1,96%	2.324	6,13%	31,99%
Montitxelvo	3	1,96%	558	1,47%	133,22%
Salem	4	2,61%	401	1,06%	247,17%
Rafelcofer	1	0,65%	1.372	3,62%	18,06%
Castellonet de la Conquesta	1	0,65%	149	0,39%	166,30%
Mancomunitat Vall d'Albaida	2	1,31%			
<b>TOTAL</b>	<b>153</b>	<b>100</b>			

Han promogut més d'un projecte (2020)			Han promogut més d'un projecte (2023)				
MUNICIPI	Públic	Privat	MUNICIPI	Públic	Privat	S. Civil	Total
Ador	2	0	Potries	8	3	1	12
Beniflà	2	0	Barxeta	5	2	0	7
Ràfol de Salem	2	0	Bellús	3	0	0	3
Mancomunitat Vall d'Albaida	2	0	Bocairent	4	3	1	8
la Font de la Figuera	3	0	Carrícola	5	1	0	6
l'Alquèria de la Comtessa	3	0	El Palomar	6	1	0	7
Quatretonda	3	0	Guadasséquies	5	0	0	5
Ròtova	3	0	la Font de la Figuera	8	2	0	10
Bèlgida	3	0	l'Alquèria de la Comtessa	5	0	0	5
Salem	3	0	Llocnou de Sant Jeroni	7	0	0	7
Bellús	3	0	Ràfol de Salem	4	0	0	4
Barx	4	0	Ròtova	4	0	0	4
Bocairent	4	0	Alfarrasí	2	0	0	2
Barxeta	4	0	Barx	4	2	0	6
Guadasséquies	4	0	Bèlgida	8	1	0	9
El Palomar	5	0	Beniflà	1	1	0	2
Otos	5	0	Otos	10	0	0	10
Simat de la Valldigna	6	0	Simat de la Valldigna	15	0	0	15
Potries	6	0	Ador	5	0	0	5
Carrícola	6	0	Quatretonda	7	2	0	9
<b>TOTAL</b>	<b>73</b>	<b>0</b>	Montitxelvo	3	0	0	3
			Salem	3	1	0	4
			Mancomunitat Vall d'albaida	2	0	0	2
			<b>TOTAL</b>	<b>127</b>	<b>19</b>	<b>2</b>	<b>148</b>

*Pobles que no han presentat projectes*

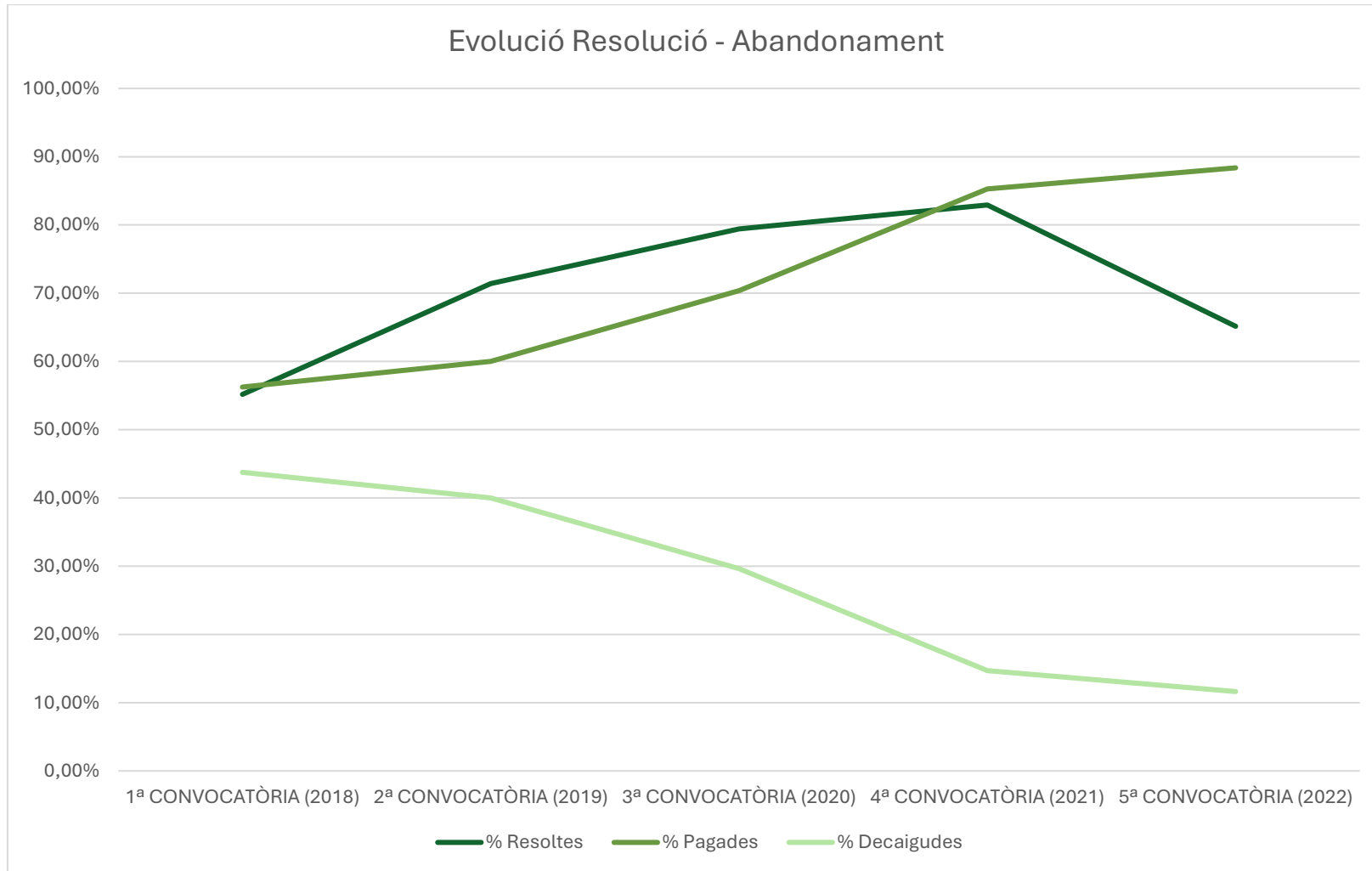
Pobles que no han presentat projectes (2020)		Pobles que no han presentat projectes (2023)	
Aielo de Rugat	1	Aielo de Rugat	1
Beniatjar	2	Beniatjar	2
Benicolet	3	Benicolet	3
Benissuera	4	Benissuera	4
Fontanars dels Alforins	5	Fontanars dels Alforins	5
Pinet	6	Pinet	6
Rugat	7	Rugat	7
Sempere	8	Sempere	8
Terrateig	9	Terrateig	9
Alfauir	10	Alfauir	10
Almiserà	11	Almiserà	11
Benifairó de la Valldigna	12	Benifairó de la Valldigna	12
Castellonet de la Conquesta	13	Palmera	13
Palmera	14		
Rafelcofer	15		

## Projectes declinats

Caracterització dels projectes declinats per tipologia i municipi																
Municipi	2018			2019			2020			2021			2022			Total
	Públic	Privat	S. Civil	Públic	Privat	S. Civil	Públic	Privat	S. Civil	Públic	Privat	S. Civil	Públic	Privat	S. Civil	
Carrícola	1	1														2
Llocnou de Sant Jeroni	1			1			2									4
Potries		1														1
Bufali		1														1
Ròtova	2						1									3
Bocairent	1												1	1		3
Mancomunitat mde municipis de la Vall d'Albaida	1															1
Benissoda					1									1		2
Alfarrasí				1									4			5
Beniflà				1												1
Atzeneta d'Albaida				1												1
Ràfol de Salem				1												1
El Palomar					1											1
Quatretonda							1						1			2
Barx							1									1
Simat de la Vall d'igna							2							1		3
Otos										3						3
Bèlgida											1					1
Ador													1			1
Montixelvo													2			2
Fontanars dels Alforins														2		2
la Font de la Figuera													2	2		4
Rugat														1		1
Benifairó de la Vall d'igna														1		1
Salem													2			2
Barxeta										2	1		3			6
<b>TOTAL</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>7</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5</b>	<b>2</b>	<b>0</b>	<b>16</b>	<b>9</b>	<b>0</b>	<b>55</b>

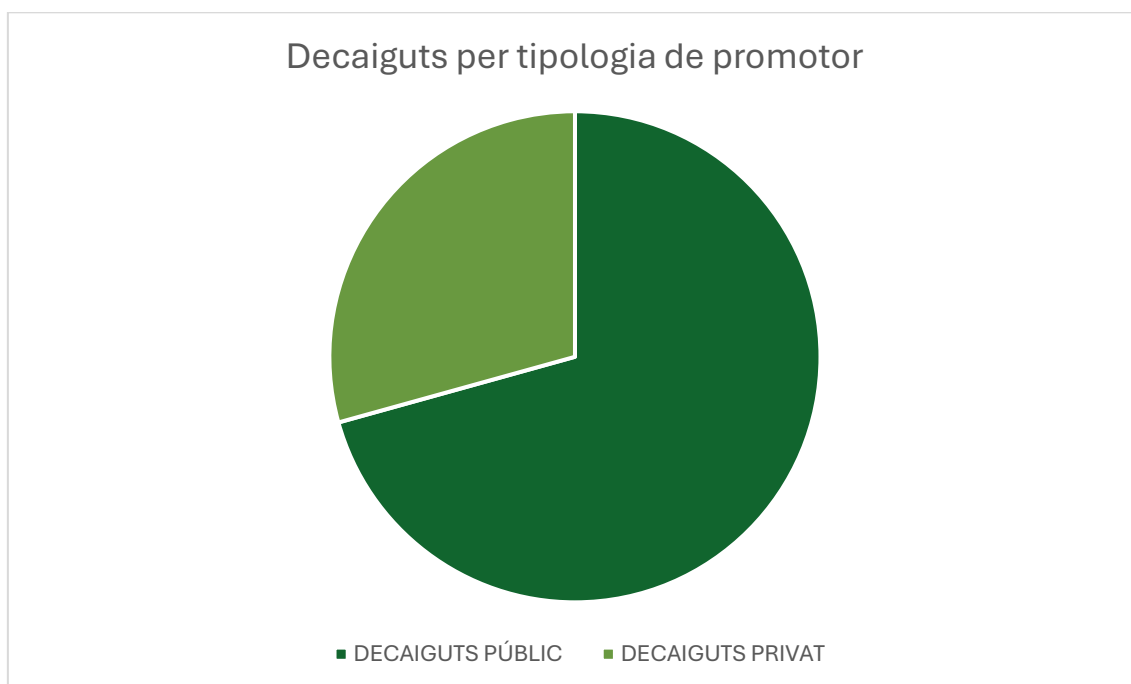
Convocatòria	Sol·licituds	Sol. Resoltes	Sol. Pagades	Denegades/abandonades	Decaigudes	% Resoltes	% Pagades	% Decaigudes
1ª CONVOCATÒRIA (2018)	29	16	9	13	7	55,17%	56,25%	43,75%
2ª CONVOCATÒRIA (2019)	28	20	12	8	8	71,43%	60,00%	40,00%
3ª CONVOCATÒRIA (2020)	34	27	19	7	8	79,41%	70,37%	29,63%
4ª CONVOCATÒRIA (2021)	41	34	29	7	5	82,93%	85,29%	14,71%
5ª CONVOCATÒRIA (2022)	66	43	38	23	5	65,15%	88,37%	11,63%
<b>Total</b>	<b>198</b>	<b>140</b>	<b>107</b>	<b>58</b>	<b>33</b>	<b>70,71%</b>	<b>76,43%</b>	<b>23,57%</b>

Convocatòria	% Resoltes	% Pagades	% Decaigudes
1ª CONVOCATÒRIA (2018)	55,17%	56,25%	43,75%
2ª CONVOCATÒRIA (2019)	71,43%	60,00%	40,00%
3ª CONVOCATÒRIA (2020)	79,41%	70,37%	29,63%
4ª CONVOCATÒRIA (2021)	82,93%	85,29%	14,71%
5ª CONVOCATÒRIA (2022)	65,15%	88,37%	11,63%
<b>Total</b>	<b>70,71%</b>	<b>76,43%</b>	<b>23,57%</b>

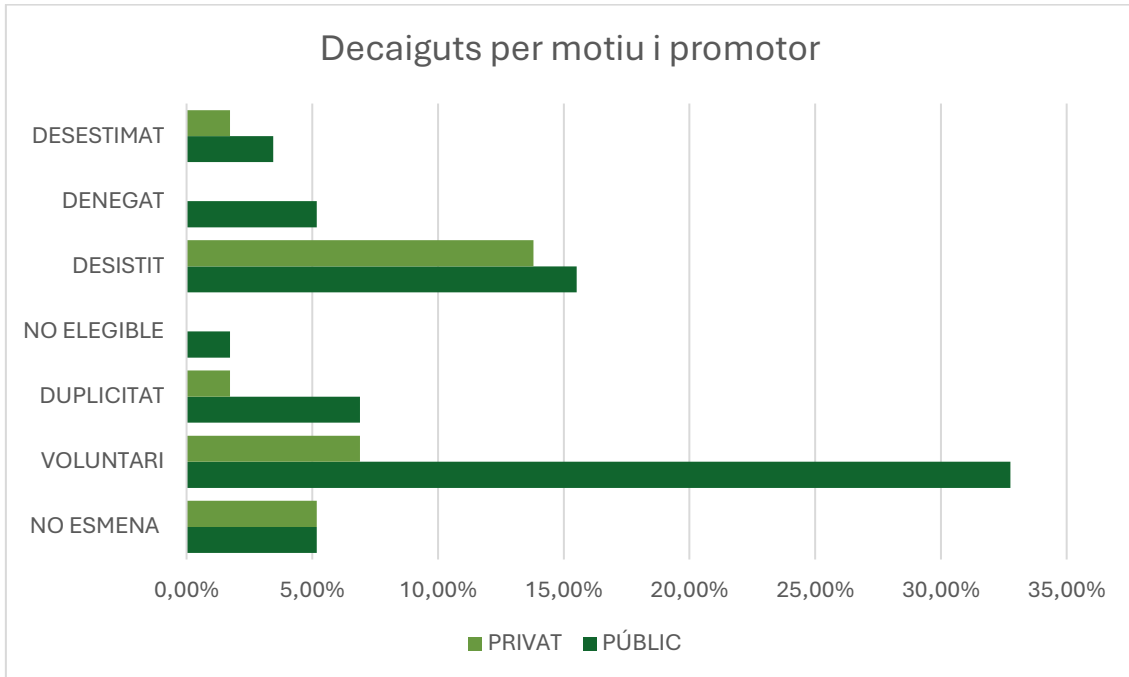


EXPEDIENT	MUNICIPI	ACCIÓ	DESISTIMENT	PÚBLIC/PRIVAT
2018-04	Carrícola	1.1 P	NO ESMENA	PRIVAT
2018-09	Llocnou de Sant Jeroni	3.4 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2018-11	Potries	1.1 P	NO ESMENA	PRIVAT
2018-14	Carrícola	3.4 P	VOLUNTARI	PÚBLIC
2018-18	Bufali	1.2 P	VOLUNTARI	PRIVAT
2018-19	Ròtova	3.3 NP	NO ESMENA	PÚBLIC
2018-21	Bocairent	3.3 P	NO ESMENA	PÚBLIC
2018-22	Ròtova	3.4 NP	NO ESMENA	PÚBLIC
2018-24	8 municipis LEADER	3.4 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2018-26	Potries	3.3 NP	DUPLICITAT	PÚBLIC
2018-27	Guadasséquies	3.2 P	DUPLICITAT	PÚBLIC
2018-28	Carrícola	1.1 P	DUPLICITAT	PRIVAT
2018-29	Ròtova	3.4 NP	DUPLICITAT	PÚBLIC
2019-01	Benissoda	1.2 P	VOLUNTARI	PRIVAT
2019-07	Bèlgida	3.1 NP	DUPLICITAT	PÚBLIC
2019-10	Alfarrasí	3.3 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2019-19	Beniflà	3.3 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2019-20	Atzeneta d'Albaida	3.4 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2019-21	Ràfol de Salem	3.3 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2019-26	Llocnou de Sant Jeroni	3.4 P	VOLUNTARI	PÚBLIC
2019-28	El Palomar	1.2 P	NO ESMENA	PRIVAT
2020-05	Llocnou de Sant Jeroni	3.4 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2020-08	Quatretonda	3.1.2 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2020-13	Barx	3.1.2 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2020-23	Ròtova	3.1 NP	NO ELEGIBLE	PÚBLIC
2020-30	Llocnou de Sant Jeroni	3.4 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2020-31	Simat de la Valldigna	3.4 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2020-33	Simat de la Valldigna	3.1.2 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2021-05	Barxeta	3.5 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2021-10	Barxeta	2.1	VOLUNTARI	PRIVAT
2021-12	Barxeta	3.5 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2021-21	Otos	3.3 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2021-23	Otos	3.3 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2021-24	Otos	3.3 NP	VOLUNTARI	PÚBLIC
2021-41	Bèlgida	3.1 P	VOLUNTARI	PRIVAT
2022-06	La Font de la Figuera	3.1 NP	DESISTIT	PRIVAT
2022-08	La Font de la Figuera	3.1 NP	DESISTIT	PÚBLIC
2022-14	Barxeta	3.3 NP	DENEGAT	PÚBLIC
2022-17	Barxeta	3.5 NP	DESISTIT	PÚBLIC
2022-18	Ador	3.1 NP	DESISTIT	PÚBLIC
2022-19	Montitxelvo	1.2 P	DESISTIT	PRIVAT
2022-23	Alfarrasí	3.4 NP	DESISTIT	PÚBLIC
2022-27	Alfarrasí	3.4 NP	DESISTIT	PÚBLIC
2022-31	Benissoda	3.1 P	DESISTIT	PRIVAT
2022-32	Montitxelvo	3.4 NP	DESISTIT	PÚBLIC
2022-33	Montitxelvo	3.4 NP	DESISTIT	PÚBLIC
2022-38	Fontanars dels Alforins	1.1 P	DESISTIT	PRIVAT
2022-39	Rugat	1.1 P	DESISTIT	PRIVAT
2022-41	Fontanars dels Alforins	2.1 P	DESESTIMAT	PRIVAT
2022-47	Alfarrasí	3.4 NP	DENEGAT	PÚBLIC
2022-48	La Font de la Figuera	2.2 P	DESISTIT	PRIVAT
2022-49	Montitxelvo	3.1 NP	DESISTIT	PÚBLIC

EXPEDIENT	MUNICIPI	ACCIÓ	DESISTIMENT	PÚBLIC/PRIVAT
2022-56	Quatretonda		DESISTIT	PÚBLIC
2022-59	Bocairent	3.4 NP	DENEGAT	PÚBLIC
2022-61	Bocairent	1.2 P	DESISTIT	PRIVAT
2022-62	Salem	3.3 NP	DESESTIMAT	PÚBLIC
2022-63	Salem	3.3 NP	DESESTIMAT	PÚBLIC
2022-66	Simat de la Valldigna	2.1 P	DESISTIT	PRIVAT
			<b>TOTAL</b>	<b>58</b>



CAUSA	PÚBLIC	PRIVAT	TOTAL
NO ESMENA	5,17%	5,17%	10,34%
VOLUNTARI	32,76%	6,90%	39,66%
DUPLICITAT	6,90%	1,72%	8,62%
NO ELEGIBLE	1,72%	0,00%	1,72%
DESISTIT	15,52%	13,79%	29,31%
DENEGAT	5,17%	0,00%	5,17%
DESESTIMAT	3,45%	1,72%	5,17%
<b>TOTAL</b>	<b>70,69%</b>	<b>29,31%</b>	<b>100,00%</b>



## Execució financera de l'EDLP



L'EDLP publicada el 2016 tenia previst un total de subvencions de 1.850.824,30 € a repartir fins a 2020 i una mobilització de capital de 3.021.491,64€ (61,25% de subvenció respecte del capital mobilitzat). Tot i això aquestes xifres van ser alterades des de l'inici de l'aplicació per dos fets no previstos:

1. La primera convocatòria d'ajudes es va celebrar en 2018 i no en 2017 com estava previst.
2. El muntant total de fons a rebre pel Grup d'Acció Local va ser modificat per la Resolució de 6 de juliol de 2018 que va atorgar una xifra de 1.000.0000 d'€ en subvencions per a aquest trienni. Aquest desajustament va ser resolt mitjançant la modificació de l'EDLP en 2019 perquè continguera xifres ajustades a la convocatòria.

El quadre financer de l'entitat va quedar definitivament com es mostra a continuació:

<b>Grup d'Acció Local "Associació Som Rurals"</b>							
<b>Pla Financer per submesures i fonts de finançament</b>							
<b>Inversió i finançament (Euros)</b>							
<b>Mesures</b>	<b>Total</b>	<b>Subvencions comunitàries</b>		<b>Administracions nacionals</b>			
		<b>Total</b>	<b>%</b>	<b>Total</b>	<b>%</b>	<b>Central</b>	<b>Autonòmica</b>
<b>Ajudes per a la realització d'operacions conforme a l'EDLP (Submesura 19.2)</b>	3.084.450,91	1.634.758,98	53	1.449.691,93	47	273.282,35	1.176.409,58
<b>Ajuda per a la preparació i realització de les activitats de cooperació dels GAL (Submesura 19.3)</b>	69.999,99	37.099,99	53	32.900,00	47	6.202,00	26.698,00
<b>Ajuda dels costos d'explotació i animació (Submesura 19.4)</b>	675.668,61	358.104,36	53	317.564,25	47	59.864,24	257.700,01
<b>Total</b>	<b>3.830.119,51</b>	<b>2.029.963,33</b>		<b>1.800.156,18</b>		<b>339.348,59</b>	<b>1.460.807,59</b>

Grup d'Acció Local "Som Rurals"										
Pla Financer per submesures i fonts de finançament										
Inversió i finançament (Euros)										
Anualitats	Despesa pública								Despesa privada	Cost total
	Total	Subvencions comunitàries		Administracions nacionals						
		Total	%	Total	%	Central	Autonòmica	Local		
	3.830.119,51	2.029.963,33		1.800.156,18		339.348,59	1.460.807,59	0	0	3.830.119,51
<b>2014</b>	0	0		0		0	0	0	0	0
<b>2015</b>	0	0		0		0	0	0	0	0
<b>2016</b>	0	0		0		0	0	0	0	0
<b>2017</b>	0	0		0		0	0	0	0	0
<b>2018</b>	84.930,34	45.013,08	53	39.917,26	47	7.524,83	32.392,43	0	0	84.930,34
<b>2019</b>	315.291,19	167.104,33	53	148.186,86	47	27.934,80	120.252,06	0	0	315.291,19
<b>2020</b>	325.881,31	172.717,09	53	153.164,22	47	28.873,08	124.291,13	0	0	325.881,31
<b>2021</b>	507.968,33	269.223,21	53	238.745,12	47	45.005,99	193.739,12	0	0	507.968,33
<b>2022</b>	721.712,23	382.507,48	53	339.204,75	47	63.943,70	275.261,04	0	0	721.712,23
<b>2023</b>	416.792,37	220.899,96	53	195.892,41	47	36.927,80	158.964,61	0	0	416.792,37
<b>2024</b>	547.421,53	290.133,41	53	257.288,12	47	48.501,55	208.786,57	0	0	547.421,53
<b>2025</b>	910.122,21	482.364,77	53	427.757,44	47	80.636,83	347.120,61	0	0	910.122,21
<b>Total</b>	<b>3.830.119,51</b>	<b>2.029.963,33</b>		<b>1.800.156,18</b>		<b>339.348,59</b>	<b>1.460.807,59</b>			<b>3.830.119,51</b>

Execució pla financer per submesures (Euros)					
Submesures	Dotació Període	Dotació Període Transitori	Total	Total executat i pagat	Total fons no aplicats
<b>19.2</b> Suport a la realització d'operacions <b>(7119.2.1)</b>	2.343.054,62	741.396,29	3.084.450,91	2.252.351,00	832.099,91
<b>19.3</b> Activitats de cooperació <b>(7119.3)</b>	34.545,45	35.454,54	69.999,99	43.903,59	26.096,40
<b>19.4</b> Costos d'exploació i animació <b>(7119.4.1)</b>	588.466,45	87.202,16	675.668,61	623.742,71	51.959,82
<b>TOTAL</b>	<b>2.966.066,53</b>	<b>864.052,99</b>	<b>3.830.119,51</b>	<b>2.919.997,30</b>	<b>910.122,21</b>

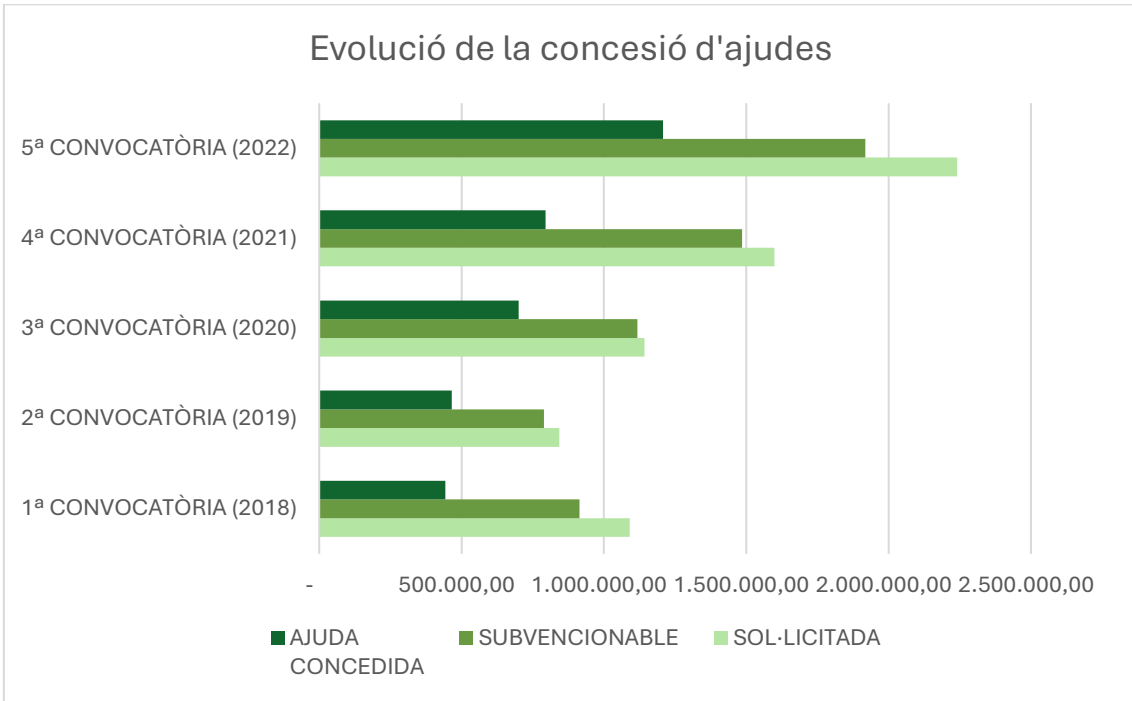
És a la columna de fons no aplicats on es fa visible el paper nociu dels projectes decaiguts, atès que són diners consignats al seu moment que, en decaure la sollicitud per desistiment, queden fora de la convocatòria i no són recuperables per altres projectes que en podrien haver tret profit.

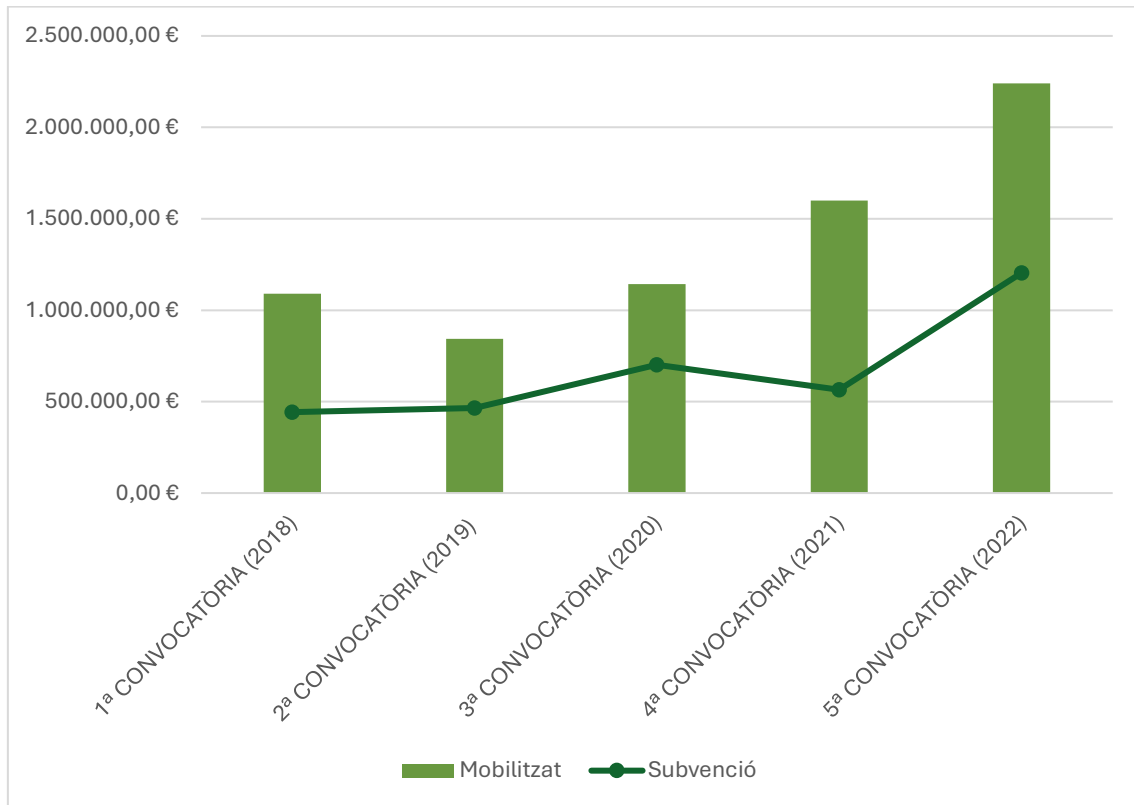
Pel que fa a la línia 19.4. de l'estudi de la documentació i memòries del GAL es pot considerar que la despesa s'ha executat d'acord amb la normativa vigent i seguint les directrius de la Conselleria al respecte. A més a més, es pot indicar que aquesta tasca s'ha desenvolupat sense haver d'assenyalar-se cap qüestió remarcable. D'altra banda, les accions de cooperació ja es valoren i esmenten en altre apartat d'aquesta avaluació. Per tant, l'anàlisi s'ha de centrar en la despesa dels fons de les subvencions de la mesura 19.2.

CONVOCATÒRIA	SOL-LICITADA	SUBVENCIONABLE	AJUDA CONCEDIDA	SUBVENCIONABLE FINAL	AJUDA FINAL
<b>1ª CONVOCATÒRIA (2018)</b>	1.090.471,06	914.341,23	442.724,87	914.341,23	442.724,87
<b>2ª CONVOCATÒRIA (2019)</b>	843.508,91	789.341,08	465.499,33	789.341,08	465.499,33
<b>3ª CONVOCATÒRIA (2020)</b>	1.142.920,17	1.117.163,67	700.800,37	1.117.163,67	700.800,37
<b>4ª CONVOCATÒRIA (2021)</b>	1.599.189,42	1.485.028,53	794.593,03	1.025.260,55	565.354,10
<b>5ª CONVOCATÒRIA (2022)</b>	2.240.589,78	1.918.374,54	1.207.719,50	1.982.960,04	1.204.024,25
<b>TOTAL</b>	<b>6.916.679,34</b>	<b>6.224.249,05</b>	<b>3.611.337,10</b>	<b>5.829.066,57</b>	<b>3.378.402,92</b>

De l'anàlisi d'aquests quadres s'extrauen tres conclusions principals:

1. S'han distribuït els fons assignats íntegrament i s'ha superat, àdhuc, el que s'havia previst. Tot imprevistos sobrevinguts com la pandèmia o la crisi posterior, s'ha aconseguit que les ajudes arriben al territori amb el cabal previst.
2. Les ajudes han tingut un important efecte mobilitzador sobre el territori. S'han mobilitzat 6.916.679,34 € durant l'aplicació, superant amb molt les expectatives inicials.
3. Malgrat la COVID19 i la crisi posterior es va mantindre el ritme d'inversió i despesa.





Aquests resultats matisen afirmacions realitzades durant l'anàlisi d'indicadors qualitius i quantitius. Tot i que en alguns sectors d'interés la inversió ha sigut escassa o nul·la, s'ha demostrat que des del GAL es desenvolupa un treball eficient de dinamització que aconsegueix que l'objectiu principal de les ajudes -que es presenten projectes i es dinamitza capital econòmic i social sobre el territori- es porte a terme. Com a possibilitat de millora caldria treballar per reorientar part d'aquesta dinamització per a aconseguir una major presentació de projectes en aquells sectors infrarepresentats que es consideren estratègics.

## Ampliant la perspectiva: L'EDLP i la seua aplicació des del punt de vista de les persones usuàries

64



Aquest apartat es desenvoluparà en base a l'anàlisi de dos fonts diferents d'informació. D'una banda una enquesta anònima a persones i entitats promotores o amb altra relació amb el Gal (2021). De l'altra una campanya d'entrevistes a persones i entitats beneficiàries (2024).

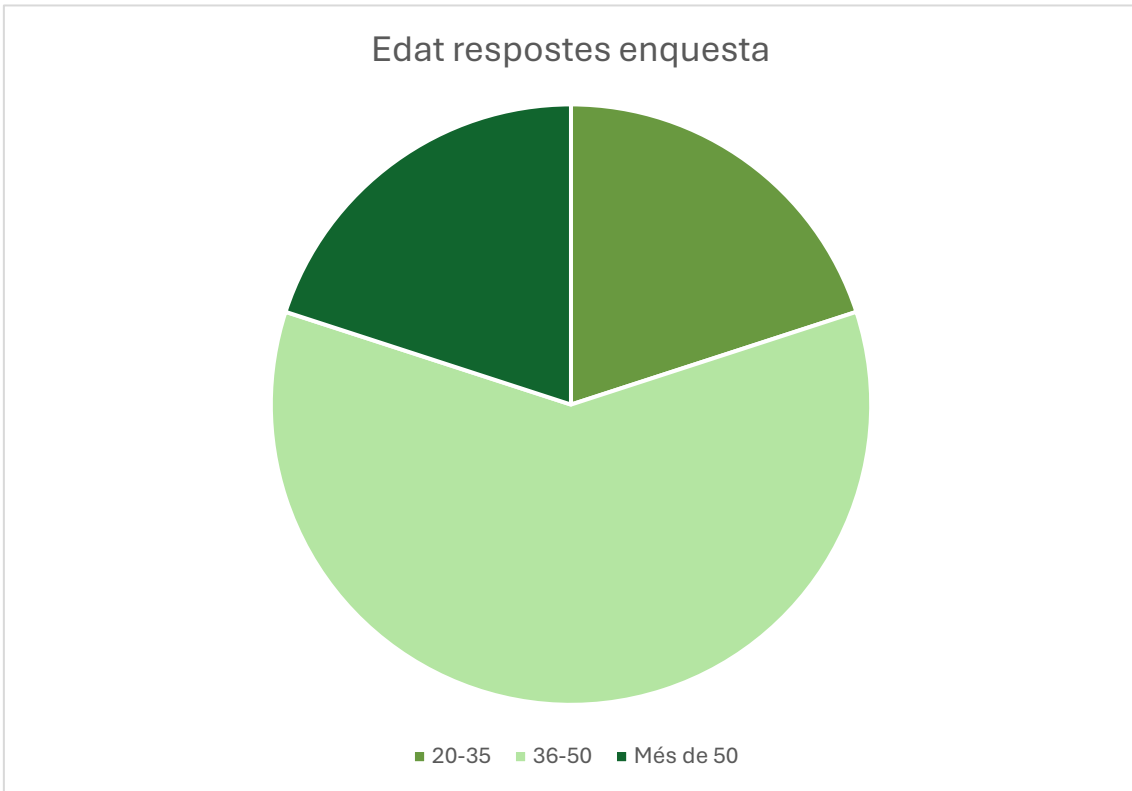
### Resultats enquesta anònima.

Aquesta es va desenvolupar amb l'enviament d'un qüestionari a promotors de projectes

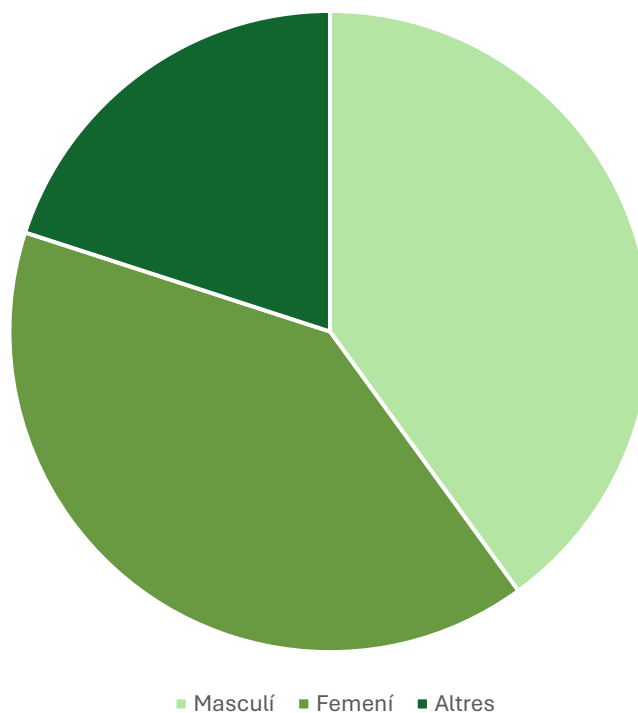
Les preguntes del qüestionari van ser:

1. Edat.
2. Gènere.
3. Has executat un projecte relacionat amb l'Estratègia de Desenvolupament Local Participativa?
4. Has abandonat aquest projecte?
5. Per quin motiu vas abandonar l'execució d'aquest projecte?
6. Què podria haver fet el GAL diferent per a haver seguit avant amb la sol·licitud?
7. Malgrat haver abandonat la sol·licitud, Has seguit amb el teu projecte?
8. Quina millora implantaries relacionada amb l'Estratègia de Desenvolupament Local Participativa?
9. Quin o qui ha sigut la teua principal ajuda relacionada amb l'Estratègia de Desenvolupament Local Participativa?
10. Quin ha sigut la principal dificultat amb la qual t'has trobat?
11. Què faria per a millorar el procés de sol·licitud d'ajudes?
12. Creu que s'hauria d'invertir més en algun àmbit concret?
13. Puntue de l'1 al 5, sent el 5 la millor puntuació, els següents aspectes
  - a. El tracte i el suport del personal del GAL SOM RURALS
  - b. El suport des de Conselleria
  - c. La facilitat dels tràmits
  - d. El finançament disponible
  - e. El coneixement i promoció de les ajudes
  - f. Els terminis de justificació i cobre
  - g. Les eines informàtiques emprades per a presentar la sol·licitud

- h. El seu grau de satisfacció amb l'ajuda
- 14. Quin és el teu nivell de satisfacció amb el funcionament del GAL?
  - a. 1 Molt insatisfactori
  - b. 2 Insatisfactori
  - c. 3 Ni satisfactori ni insatisfactori
  - d. 4 Satisfactori
  - e. 5 Molt satisfactori
- 15. Desitja afegir alguna cosa?



### Gènere respostes enquesta

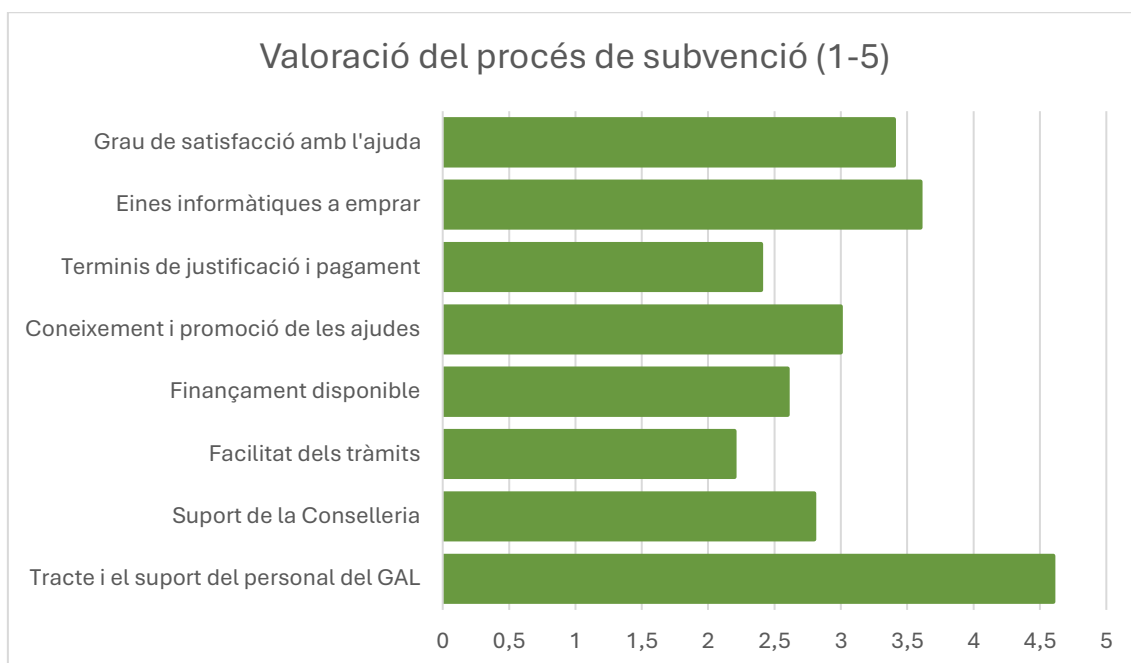


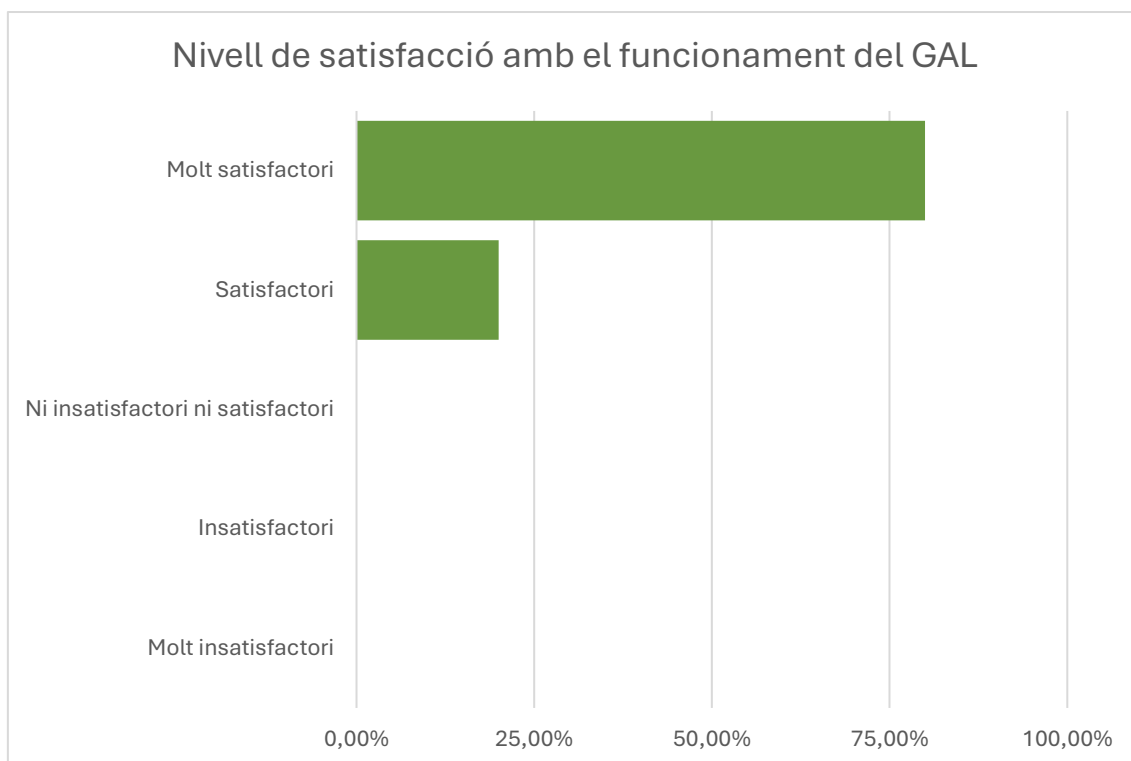
L'univers de les respostes és representatiu dels promotors de projectes en reflectir la seua diversitat de gènere i edat. Tot i que es pot percebre que a l'igual que a la presentació de projectes les persones joves són un col·lectiu a dinamitzar més a tots els nivells. A més a més, totes les persones que van respondre indicaren que havien presentat una sol·licitud d'ajuda i que no l'havien abandonada.

Pel que fa a les demandes que es mostren des de les respostes hi ha dos eixos que es fan palesos des del principi, un que demana més inversions per àmbits concrets, com és el cas de l'agroalimentari amb recursos locals i altres, que és el dominant del relat de les respostes: La necessitat de simplificar la tramitació burocràtica dels processos. Tots els enquestats **han valorat molt positivament el suport que reben de l'equip del gal** amb frases com *"Hem rebut suport per a complimentar els diferents apartats de la tramitació"*, *"Sin duda el apoyo de la oficina del Palomar, su asesoramiento y su guía en todo momento"*, *"Los trabajadores del Fons"*, *"El personal del GAL"* o *"el personal del GAL Som Rurals"* que es poden trobar a la pregunta: "Quin ha sigut el teu principal suport durant la sol·licitud d'ajuda?"

D'altra banda, i tornant al **pes de la burocràcia als processos de sol·licitud, aquesta es percep com el principal entrebanc** a les respostes a la pregunta "Quina ha sigut la principal dificultat a la que has fet front?" on es poden llegir frases com "Las barreras burocráticas", "El Papeleo" o "Els terminis de les convocatòries i el servei de revisió dels projectes". Altra dificultat que apareix sovint és la del cofinançament de les inversions i les restriccions que es pateixen al respecte. Aquest grau de complexitat del procediment es fa encara més palès en llegir les respostes a la pregunta "Què faries per millorar el procés de sol·licitud d'ajuda?" on pràcticament totes han anat en aquest sentit amb frases com "Reducir la quantitat de documentació que s'ha d'aportar", "Publicar en període més senzill per tramitar, és a dir, evitant períodes de vacances. Simplificar la documentació, si és possible" o "**Hacer más sencillo y compacto todo el proceso documental**". A la pregunta de si cal invertir en algun àmbit concret, **es demana també l'acceleració dels temps de resposta de l'administració que és altra manera de mostrar insatisfacció amb el procediment**.

Aquest relat que contraposa el bon tracte i el suport rebut des del GAL front a les dificultats del procés de sol·licitud es torna evident, de bell nou, en respondre al qüestionari de valoracions:





En aquest qüestionari **és el suport i el tracte del personal del GAL és l'apartat que obté una puntuació més alta en traure una nota de 4,6 sobre 5 que es completa amb un 80% dels enquestats que considera el funcionament del GAL molt satisfactori i un 20% que el considera satisfactori sense cap valoració negativa.**

Per contra **apartats com la facilitat dels tràmits o els terminis de justificació i pagament trauen una puntuació per baix del 2,5 que es consideraria com el valor mínim acceptable en les puntuacions amb un 2,2 i un 2,4 respectivament.** El finançament disponible tampoc aconsegueix una elevada valoració. El que **ens dibuixa una panorama d'insatisfaccions aliè al GAL i al seu equip i centrat a matèries que estan fora del seu control i decisió.** En tot cas, es podria recomanar que de cara al futur i dins de les possibilitats del GAL es plantejaren accions formatives que ajudaren als promotors a fer front a aquest procés al temps que es trasllada a l'administració la necessitat d'aquest canvi.

Pel que fa a la possibilitat d'afegir alguna cosa al final del qüestionari ens hem trobat amb una resposta que resumeix pràcticament la resta d'aportacions:

*"Simplement que m'agradaria que el procés de sollicitud i justificació fora més "lleuger", que les ajudes als pobles més menuts foren del 100% o que al menys pogueren cofinançar-se amb altres ajudes."*

## Resultats de la campanya d'entrevistes

El treball per a promocionar les experiències d'èxit de Som Rurals, ens ha servit a més de promocionar la marca, com a entrevistes qualitatives del que suposen les ajudes LEADER, així com la percepció del procés i dels resultats.

Atès que tots són projectes que han arribat a termini, les valoracions són, en general, positives, però també hi ha cert consens en algunes queixes o àrees de millora que es podrien ubicar en 4 afirmacions:

### 1. "Les ajudes són molt complicades de tramitar"

La creença de que les ajudes són pesades, llargues, complicades és generalitzada entre la població demanant i fa que, trencar eixe marc siga un repte en si mateix. Tot i això, quan s'aprofundeix, es detecta que gran part d'eixes creences no ho són en relació a les ajudes LEADER sinó, en general, a la relació amb l'administració. La majoria de particulars no té cap altra experiència en tramitacions de subvencions, ni en processos administratius que comporten una fiscalització dels diners públics, així que, quan s'aprofundeix en la idea de que es tracta de diners públics, s'accepta que hi haja fiscalització de la despesa.

D'altra banda, en els ajuntaments que sí que es té experiència en aquestos tràmits, **es valora molt positivament l'acompanyament i l'atenció que des del GAL s'ofereix i resulta, en comparació amb altres ajudes, molt accessible i satisfactòria.**

### 2. "Els diners arriben tard o no són suficients"

Una de les qüestions que s'aborda és la necessitat de poder accedir a les ajudes per iniciar el procés, el que suposa en la pràctica rebre ajudes abans d'haver començat res. Aquest és altre plantejament de persones que no poden emprendre per manca de finançament o liquidessa inicial que dificulta arribar a demanar les ajudes. En el mateix sentit, molts ajuntaments menuts no tenen la capacitat de cofinançar projectes grans, la qual cosa dificulta que puguem accedir.

Per contra, les persones que volen ampliar o reformar un negoci o aquelles que compten amb suport econòmic d'algun tipus, troben que les subvencions del GAL són molt quantioses i que, en molts casos són clau per avançar. Per tant la seua valoració és molt positiva i el seu argument és que cal saber planificar l'arribada dels diners.

### 3. "Públic o privat"

En la tria de projectes hi ha un equilibri entre ajuntaments, i projectes privats, que pot ser no reflecteix la tendència global. En la majoria dels projectes públics, els seus representants i usuàries, es troben molt satisfetes i són molt conscients de la importància clau d'aquestes ajudes a "mantindre els pobles vius". Per tant les seues demandes van encaminades a que les seues aportacions siguen més baixes, per poder arribar a més projectes.

Mentre que en l'àrea dels projectes privats es percep un esperit emprenedor molt fort que, en la majoria dels casos, prové de varies generacions. el que els vincula al territori

i a mantenir, actualitzar i millorar els seus negocis. Hi ha pocs casos de noves empreses, perquè probablement l'inici siga molt més difícil, tant econòmicament com de posada en marxa.

#### **4. Les ajudes són importants per al territori i són importants des del territori.**

Pràcticament la totalitat de les persones entrevistades van valorar molt positivament el paper de les ajudes per al territori i, sobre tot, que s'aplicaren localment i des d'una perspectiva local.

## Conclusions de l'avaluació de l'aplicació de l'EDLP i algunes recomanacions



La presentació de conclusions no pot començar sense fer un recordatori important: Aquesta EDLP va començar a aplicar-se pràcticament dos anys després del que es preveu, ha patit canvis en la seua aplicació derivats de canvis en criteris d'aplicació des de l'administració autonòmica i bona part del seu període efectiu d'aplicació ha sigut alterat per la COVID19 i els confinaments associats i la crisi d'abastiment posterior. **Per això, com ja s'ha dit en diverses ocasions al llarg del document, per a abordar el seu estudi s'ha de tindre en compte aquests efectes distorsionadors.**

### Està sent l'EDLP eficaç pel que fa a la presentació de projectes?

Atenent al criteri principal que és el ritme de presentació de sol·licituds, aquest ha evolucionat de manera positiva mantenint-se tot i els problemes derivats dels canvis administratius i la pandèmia. Però aquesta evolució s'ha de matisar **hi ha sectors estratègics dels que s'han rebut propostes o s'han rebut a un ritme insuficient**. En aquest sentit es podrien assenyalar aspectes relacionats amb la innovació i el potencial innovador del territori i la seua imatge com són les marques de qualitat, l'afavoriment de les produccions locals, la gestió sostenible de residus i els cicles integrals per al seu aprofitament o tot allò relacionat amb la creació d'un entorn col·laboratiu necessari per generar el marc territorial de cooperació cap al creixement. Es podria dir que sembla que la innovació s'està interpretant pels promotors més com l'ús de noves tecnologies o mètodes de treball que no pas creant o desenvolupant noves tecnologies o nous productes.

D'altra banda **la mala evolució dels indicadors relacionats amb joventut, la millora del mercat laboral o la situació de les dones al territori, fa necessària la incidència en la presentació de projectes que permeten ajudar a corregir aquestes situacions**. Però cal aclarir ací, també, que aquests indicadors no depenen del GAL ni de la seua actuació ja que responen a situacions globals en les que l'actuació local pot tindre una certa incidència però no ser definitiva. És a dir, l'EDLP és part de la solució i el GAL contribueix a la solució però aquesta no depèn d'ells en exclusiva.

**Seria recomanable, per tant que des de l'equip del GAL es continuaren les campanyes i accions d'informació i dinamització ja mampreses entre promotors de projectes que puguen generar propostes que ajuden a millorar indicadors i també el desenvolupament d'aquells sectors considerats estratègics.**

S'ha d'afegir que les modificacions ordenades per l'administració autonòmica també han dificultat el treball en àmbits de caràcter més social respecte als productius. També és cert que els projectes en aquest àmbit, atesos els seus costos i característiques, han buscat finançament en altres fons o mitjançant convenis amb administracions en matèria de prestació de serveis. Tanmateix, és una important font d'ocupació que pot generar un ampli ventall d'activitats que també ajuden a establir col·lectius que es consideren d'interès al territori. Per tant, ateses les limitacions del finançament que s'ofereix, el suport en aquest cas hauria d'anar encaminat a consolidar activitats petites i mitjanes que puguen tenir una incidència interessant al territori.

D'altra banda hi ha sectors com el del turisme, el de les empreses ambientals, les renovables i la reducció de l'empremta de carboni i hídrica, la valorització de l'entorn i el patrimoni rurals que **han mostrat uns resultats més que acceptables**. S'hauria des del GAL -en la mesura de les seues possibilitats- **intentar analitzar els motius d'aquest èxit, identificar els seus principals factors i agents i exportar aquest coneixement i capacitat cap altres sectors estratègics que no han estat tan mobilitzats**.

Pel que fa a **l'enfortiment de la societat civil, tampoc s'han aconseguit grans resultats**. Mancant un estudi més detallat caldria assenyalar que **una societat civil composta per entitats de caràcter local i xicoteta grandària difícilment podrà dur a terme propostes en un marc rígid com el que s'ha definit per a LEADER en aquesta aplicació que requereix d'un complex tràmit burocràtic i de l'avanç d'unes inversions** que no es poden permetre. Tot i això, existeixen entitats a la Vall d'Albaida sobre tot, que pel seu potencial i tradició al món de l'associacionisme empresarial i ecologista podrien ser socis preferents a l'hora de promoure propostes o d'encoratjar a altres estaments de la societat civil.

Si s'analitza la tipologia dels promotors, s'ha de dir d'entrada que hi ha **un pes excessiu dels promotors d'origen públic**. El problema s'agreuja si es té en compte que entre els privats la taxa d'abandonaments és més elevada. Des del **GAL s'hauria de continuar amb les accions ja iniciades i encaminades a augmentar la presència de promotors privats** amb accions de promoció i informació i també desenvolupant col·laboracions -si és possible- amb entitats públiques i privades que li puguen derivar aquells que coneguen.

Altra qüestió important a tenir en compte és **l'elevada taxa d'abandonament de promotors**, tant públics com privats. Atenent als resultats del qüestionari a promotors i les motivacions de retirada de sol·licituds recollides estadísticament per l'equip del GAL ens trobem amb que **les baixes eren causades en bona part per la dificultat del procés administratiu de l'ajuda**. Per això, **seria recomanable desenvolupar mecanismes d'acompanyament als promotors**, manuals de sol·licitud, etc., ja que el personal del GAL per la seua escassa plantilla no pot assumir aquesta funció plenament.

Hi ha tretze municipis als que no s'ha promogut cap projecte, una xifra que era de setze el 2021. Les causes d'aquesta absència poden ser variades i excedeixen les capacitats d'aquesta avaluació. Però novament es troba recomanable que es desenvolupen associacions que li permeten arribar a potencials promotors en aquests llocs. **Seria recomanable fer un estudi de quins són els agents i els factors vinculats a l'èxit de les convocatòries a aquells municipis als que s'han presentat molts projectes i intentar exportar aquests elements positius cap als menys mobilitzats**. Una bona mesura en aquest sentit i amb escassos costos organitzatius seria portar promotors d'aquests municipis d'èxit a mostrar la seua experiència a aquells llocs on ha sigut més difícil la implantació.

Una important conclusió a considerar, és que per diversos factors, i molts d'ells aliens al GAL i la pròpia EDLP com els aspectes administratius de l'aplicació o l'aparició d'una pandèmia; l'aplicació de l'EDLP està funcionant de manera correcta. Però amb una important matisació: s'està potenciant el que ja està present o té una forta presència mentre que no s'obtenen bons resultats a l'hora de diversificar i innovar. **L'EDLP ha funcionat aquest període més com consolidadora que com creadora. Això fa necessari -en la mesura que siga possible amb els mitjans dels que es disposa- generar un impuls addicional per mobilitzar** els sectors i col·lectius estratègics que no estan desenvolupant projectes.

### S'estan distribuint els fons de manera efectiva?

La resposta a aquesta pregunta és sí. **S'han assignat la pràctica totalitat dels fons pressupostats.** Així mateix, s'ha aconseguit **un important efecte mobilitzador** de capital sobre el territori.

Aquests resultats tornen a mostrar que **des del GAL s'està aplicant correctament l'EDLP** ja que ratifiquen la imatge **d'un bon ritme de presentació i aprovació de projectes.** Novament correspon fer alguns matisos. En alguns sectors d'interés la inversió ha sigut escassa o nul·la. Caldria **reorientar part d'aqueixa dinamització per a aconseguir una major presentació de projectes en aquells sectors infra-representats que es consideren estratègics** tal com ja s'ha fet en la revisió de l'EDLP.

En tot cas, queda clar que **des del GAL** es desenvolupa **un treball eficient de dinamització que aconsegueix que es presenten projectes i es dinamitze capital econòmic i social sobre el territori.** Seria recomanable trobar la manera, si és possible amb els mitjans dels que es disposa, potenciar la presentació d'aqueixos projectes considerats estratègics que de moment no s'han fet presents.

### S'estan complint les expectatives pel que fa a l'equip de treball i el seu paper dinamitzador?

Aquest apartat s'ha abordat qüestionaris i entrevistes a promotores i promotors que ja han estat analitzats en apartats anteriors.

Des del punt de vista dels promotors s'obtenen interessants informacions, més pràctiques que teòriques atès que la majoria d'ells no tenen molta informació sobre l'EDLP i han tingut un contacte més aviat experiencial amb ella. En aquest cas **es troba amb freqüència la queixa respecte a la complexitat del tràmit de sol·licitud i justificació** que com ja hem vist jau com a motivació principal d'abandonament. **Existeix també un cert nivell de queixa, referent a la necessitat d'avançar les inversions al cobrament de la subvenció i els terminis de cobrament.** Però, tant un com altre element **queden fora de l'àmbit competencial del GAL i del seu equip de treball** i per tant es pot fer poc al respecte tret de traslladar la informació als òrgans i entitats pertinents.

No obstant això, cal destacar ací que **els beneficiaris finals de l'aplicació de LEADER semblen més que satisfets amb el tracte rebut per part del GAL i del seu equip**

**tècnic** als quals consideren **el seu principal suport que els ha permès finalitzar el procés de sol·licitud i als quals atorguen una nota molt elevada a l'hora de mostrar el seu grau de satisfacció**. Això indica que a nivell local s'està treballant de manera correcta sent en altres estaments on es troben les dificultats. Una proposta de cara al futur seria desenvolupar més accions de formació i informació que permeteren als promotors abordar les fases de sol·licitud i justificació amb una major preparació.